

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

17 Νοεμβρίου 2021

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 5324

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 732/2021*

Λήψη απόφασης επί της γνωστοποίησης συγκέντρωσης σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10 του ν. 3959/2011 σχετικά με την απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου κατά την έννοια της παρ. 2 (β) του άρθρου 5 του ν. 3959/2011 από την εταιρεία με την επωνυμία «Assicurazioni Generali-Societa per Azioni» επί της εταιρείας με την επωνυμία «Αχα Ασφαλιστική Ανώνυμη Εταιρεία».

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1ου ορόφου του κτηρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1Α, Αθήνα, την 1η Απριλίου 2021, ημέρα Πέμπτη και ώρα 11:30, με την εξής σύνθεση:

Προεδρεύουσα: Καλλιόπη Μπενετάτου (Αντιπρόεδρος)

Μέλη: Ιωάννης Στεφάτος (Εισηγητής),

Μαρία - Ιωάννα Ράντου,

Μιχαήλ Πολέμης, λόγω κωλύματος του τακτικού Μέλους Ιωάννης Πετρόγλου

Γραμματέας: Ηλιάνα Κούτρα.

Θέμα της συνεδρίασης: Λήψη απόφασης επί της γνωστοποίησης συγκέντρωσης σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως

* Η παρούσα απόφαση εκδίδεται σε δύο επιπλέον εκδόσεις με τα διακριτικά: 1) Έκδοση για το ΦΕΚ και 2) Έκδοση για την «Assicurazioni Generali S.p.A.». Από τις παραπάνω εκδόσεις έχουν αφαιρεθεί τα απόρρητα επιχειρηματικά στοιχεία (όπου η ένδειξη [...]) τα οποία δεν θα πρέπει να περιέλθουν σε γνώση του αντίστοιχου αποδέκτη της έκδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. 3959/2011 (Α' 93), όπως ισχύει, και τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (Β' 54/2013).

10 του ν. 3959/2011 σχετικά με την απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 5(β) του ν. 3959/2011 από την εταιρεία με την επωνυμία «Assicurazioni Generali - Societa per Azioni» επί της εταιρείας με την επωνυμία «Αχα Ασφαλιστική Ανώνυμη Εταιρεία».

Πριν την έναρξη της συζήτησης, η Προεδρεύουσα του Τμήματος της Επιτροπής όρισε Γραμματέα της υπόθεσης την υπάλληλο, Ηλιάνα Κούτρα με αναπληρώτρια την Ευγενία Ντόρντα.

Στην αρχή της συζήτησης τον λόγο έλαβε ο Εισηγητής της υπόθεσης, Ιωάννης Στεφάτος, ο οποίος ανέπτυξε συνοπτικά το περιεχόμενο της υπ' αρ. 2849/30.3.2021 γραπτής εισήγησης επί της κρινόμενης υπόθεσης και πρότεινε, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στην Εισήγηση την έγκριση της από 29.11.2021 (αριθ. πρωτ. 850) γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης η οποία αφορά στην απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου από την εταιρία με την επωνυμία «Assicurazioni Generali - Societa per Azioni» επί της εταιρίας με την επωνυμία «ΑΧΑ Ασφαλιστική», κατ' εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 3959/2011, δεδομένου ότι η εν λόγω συγκέντρωση, καίτοι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3959/2011, δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις αγορές στις οποίες αφορά.

Η Επιτροπή στη συνέχεια, αφού αποχώρησαν από την αίθουσα οι υπηρεσιακοί παράγοντες προχώρησε σε διάσκεψη επί τη υπόθεσης με τη συμμετοχή του Εισηγητή Ιωάννη Στεφάτου, ο οποίος δεν έλαβε μέρος στην ψηφοφορία, και αφού έλαβε υπόψη την υπ' αρ. 2849/30.3.2021 Έκθεση του αρμοδίου Εισηγητή, τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, και το ισχύον νομικό πλαίσιο.

Α. Η ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΠΡΑΞΗ

Α.1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

1. Στις 29.1.2021, με το υπ' αριθ. πρωτ. 850 έντυπο γνωστοποίησης (εφεξής και «Γνωστοποίηση»), γνωστοποιήθηκε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού (εφεξής και «ΕΑ»), σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10 του Ν. 3959/2011 όπως ισχύουν, η απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου από την εταιρεία με την επωνυμία «Assicurazioni Generali - Societa per Azioni» και τον διακριτικό τίτλο «Assicurazioni Generali SpA» (εφεξής και «Generali SpA» ή «Γνωστοποιούσα» ή «Εξαγοράζουσα») επί της εταιρείας με την επωνυμία «Αχα Ασφαλιστική Ανώνυμη Εταιρεία» και το διακριτικό τίτλο «ΑΧΑ Insurance» (εφεξής και «ΑΧΑ Ασφαλιστική» ή «εξαγοραζόμενη») μέσω της εξαγοράς του 99,9843% του μετοχικού της κεφαλαίου, που κατείχε προ της συναλλαγής η εταιρεία «ΑΧΑ Mediterranean Holding SAU» (εφεξής και «πωλήτρια»). Συγκεκριμένα, η Γνωστοποιούσα και η πωλήτρια προέβησαν στην υπογραφή της από 30.12.2020 Σύμβασης Πώλησης και Αγοράς Μετοχών (Σύμβαση Αγοραπωλησίας) επί τη βάση της οποίας η εξαγοράζουσα «Generali SpA» θα αποκτήσει υπό τους στην εν λόγω σύμβαση προβλεπόμενους όρους και προϋποθέσεις το 99,9843% του μετοχικού κεφαλαίου της ΑΧΑ Ασφαλιστικής. [...]¹.
2. Ο Όμιλος Generali, του οποίου ηγείται η Γνωστοποιούσα, και η εξαγοραζόμενη ΑΧΑ Ασφαλιστική, όπως αναλύεται στις οικείες ενότητες στη συνέχεια της παρούσας² δραστηριοποιούνται, στην ελληνική επικράτεια, στην αγορά ασφαλιστικών υπηρεσιών και ειδικότερα στην ασφαλιστική κάλυψη ζωής, κατά κινδύνων ζημιάς και στην αντασφάλιση.
3. Σύμφωνα με τη Γνωστοποίηση³, «ο στρατηγικός λόγος και η προστιθέμενη οικονομική αξία της Συναλλαγής» συνδέονται με τη δυνατότητα επίτευξης σημαντικών συνεργιών κόστους στην Ελλάδα που προκύπτουν από την ένταξη της ΑΧΑ Ασφαλιστική στο χαρτοφυλάκιο της Εξαγοράζουσας. Παράλληλα, η συναλλαγή ευθυγραμμίζεται με την επενδυτική στρατηγική του Ομίλου Generali «που στοχεύει στην επέκταση των δραστηριοτήτων ασφάλισης ζημιών, καθώς και με την ενίσχυση της θέσης της Generali στην Ευρώπη». Σύμφωνα με τη Γνωστοποίηση «η νέα επιχειρηματική οντότητα που αναδύεται από τη Συγκέντρωση αναμένεται να ενισχύσει τα δίκτυα διανομής της Generali στην Ελλάδα και θα επιτρέψει στην τελευταία να ανταποκριθεί καλύτερα στις ανάγκες των πελατών της».

Α.2 ΒΑΣΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΑΓΟΡΑΠΩΛΗΣΙΑΣ

4. Όπως ήδη αναφέρθηκε, η υπό κρίση συναλλαγή αφορά στην απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου επί της ΑΧΑ Ασφαλιστική από την Generali SpA, μητρική του Ομίλου Generali δυνάμει της από 30.12.2020 Σύμβασης Αγοραπωλησίας. Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ως άνω συναφθείσα Σύμβαση Αγοραπωλησίας, η απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου θα γίνει με την αγοραπωλησία / μεταβίβαση στην Generali SpA του 99,9843% των μετοχών που κατέχει η πωλήτρια «ΑΧΑ Mediterranean Holding» επί της ΑΧΑ Ασφαλιστική, ήτοι [...]⁴.

¹ Βλ. Τμήμα 3.1ε Γνωστοποίησης και όρο 4 της Συμφωνίας Αγοραπωλησίας.

² Βλ. Κεφάλαιο Β της παρούσας.

³ Βλ. Τμήμα 1δ Γνωστοποίησης.

⁴ Βλ. Προοίμιο της από 30.12.2020 Σύμβασης Αγοραπωλησίας. [...]

5. Σύμφωνα με τον όρο 4 της Σύμβασης Αγοραπωλησίας, η συναλλαγή τελεί [...]⁵, ενώ [...].
6. Το συνολικό τίμημα της συναλλαγής ανέρχεται σε [...]⁶, [...]⁷, [...]
7. Περαιτέρω, σύμφωνα με τον όρο 6 της σύμβασης [...]⁸, [...]⁹.
8. Τέλος, στον όρο 13.1. της Σύμβασης Αγοραπωλησίας [...]

B. ΤΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΑ ΜΕΡΗ

9. Στο πλαίσιο της εξεταζόμενης συναλλαγής, τα συμμετέχοντα μέρη είναι αφενός η αποκτώσα τον έλεγχο εταιρία Generali SpA, μητρική του Ομίλου Generali και αφετέρου η εξαγοραζόμενη εταιρία ΑΧΑ Ασφαλιστική¹⁰.

B.1 Ο Όμιλος Generali / Generali SpA

10. Η Γνωστοποιούσα, εισηγμένη στο Χρηματιστήριο του Μιλάνου¹¹ είναι η μητρική εταιρεία του Ομίλου Generali, πολυεθνικού ομίλου εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον τομέα των ασφαλίσεων και εντός του χρηματοπιστωτικού τομέα, με παρουσία σε περισσότερες από 50 χώρες¹².
11. Σύμφωνα με τη Γνωστοποίηση, ο Όμιλος προσφέρει μία ευρεία γκάμα ασφαλιστικών υπηρεσιών, δύο κύριων κατηγοριών, ήτοι α) ασφάλισης κατά ζημιών, συμπεριλαμβανομένης της ασφάλισης αυτοκινήτων, ακινήτων και ατυχημάτων και (β) ασφάλισης ζωής, ενώ παράλληλα δραστηριοποιείται και στην αγορά αντασφάλισης. Ο Όμιλος Generali δραστηριοποιείται στον τομέα της διαχείρισης εθελοντικών συνταξιοδοτικών ταμείων, καθώς και της διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων¹³.
12. Σύμφωνα με την Γνωστοποιούσα, η μητρική του Ομίλου επί του παρόντος δεν ελέγχεται από κανένα νομικό ή φυσικό πρόσωπο. Κατά την έκδοση της παρούσας, απόφασης, το μετοχικό της

---

⁵ [...].

⁶ [...]

⁷ [...].

⁸ Σύμφωνα με τον όρο 7.2 (ε) της Σύμβασης [...].

⁹ [...].

¹⁰ Βλ. Κωδικοποιημένη ανακοίνωση της Επιτροπής για θέματα δικαιοδοσίας βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (2008/C 95/01), σημείο 134.

¹¹ <https://www.generali.com/investors/share-information-analysts>

¹² Βλ. Τμήμα 2.1.2 Γνωστοποίησης.

¹³ Καταστατικός σκοπός της Generali SpA είναι: «Η ανάληψη και η άσκηση κάθε είδους ασφάλισης, αντασφάλισης και κεφαλαιοποίησης καθώς και η λειτουργία και διαχείριση οποιωνδήποτε μορφών συμπληρωματικών συντάξεων, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας ανοιχτών κεφαλαίων, στην Ιταλία και στο εξωτερικό, ή στην ανάληψη λοιπών δραστηριοτήτων που διατηρούνται ή γίνονται δεκτές από το νόμο επί ασφαλιστικών εταιρειών. Η Εταιρεία μπορεί γενικά να συμμετέχει και να εκτελεί οποιαδήποτε δραστηριότητα και να πραγματοποιεί οποιαδήποτε συναλλαγή που σχετίζεται, συνδέεται ή ευνοεί την επίτευξη του εταιρικού σκοπού, επίσης μέσω της συμμετοχής σε Ιταλικές ή ξένες Εταιρείες και Φορείς». Επιπλέον ως μητρική εταιρεία του Ομίλου η Generali SpA «οφείλει να υιοθετεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 210 παρ. 2 του Ιταλικού Ιδιωτικού Ασφαλιστικού Κώδικα - όλα τα αναγκαία εκείνα μέτρα για να εφαρμόσει τις διατάξεις του Ινστιτούτου Εποπτείας Ασφαλίσεων (IVASS) για να διασφαλίσει την σταθερή και αποτελεσματική διαχείριση του Ομίλου» (βλ. Τμήμα 2.1.2. Γνωστοποίησης).

κεφάλαιο ανέρχεται σε 1.576.052.047 μετοχές ονομαστικής αξίας 1€ εκάστη¹⁴ κατανεμημένες μεταξύ περίπου 200.000 μετόχων¹⁵. Βασικοί της μέτοχοι, ήτοι με συμμετοχή άνω του 3% έκαστος, οι οποίοι κατέχουν αθροιστικά το 27,31% του μετοχικού κεφαλαίου της είναι οι Mediobanca (12,97%), Caltagirone Group (5,58%), Del Vecchio Group (4,84%) και Benetton Group (3,98%), ενώ το 40,76% του μετοχικού της κεφαλαίου ανήκει σε θεσμικούς επενδυτές (όπως asset managers, pension funds και sovereign funds)¹⁶, το 23,92% σε ιδιώτες και το υπόλοιπο σε άλλους επενδυτές¹⁷.

13. Στην Ελλάδα, ο Όμιλος Generali δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών ασφάλισης και στην παροχή υπηρεσιών βοήθειας, μέσω της εταιρείας υπό την επωνυμία «Generali Hellas Ανώνυμος Ασφαλιστική Εταιρεία» (εφεξής και ως «Generali Hellas») και των νομικών προσώπων «Europe Assistance SA Greek Branch» και «Europ Assistance Service Greece»¹⁸, αντιστοίχως.
14. Ειδικότερα, όπως αναφέρεται στη Γνωστοποίηση, η Generali Hellas Ανώνυμος Ασφαλιστική Εταιρεία διατηρεί πάνω από 130 χρόνια παρουσίας στην Ελλάδα και είναι η 6η μεγαλύτερη ασφαλιστική στην Ελλάδα. Ειδικότερα, η Generali Hellas προσφέρει ολοκληρωμένες λύσεις σε όλους τους τομείς ασφάλισης όπως: Υγεία, Κατοικία, ασφάλιση Αυτοκινήτου, Σκάφους, Ασφαλίσεις Μικρομεσαίων αλλά και Μεγάλων Επιχειρήσεων κ.α.¹⁹
15. Η Europ Assistance S.A. Greek Branch ξεκίνησε τη λειτουργία της στην Ελλάδα το 1991 και αποτελεί πλέον υποκατάστημα της Γαλλικής Ασφαλιστικής Europ Assistance S.A., η οποία είναι μέλος του Ομίλου Generali. Η εταιρεία είναι ενεργή στον Κλάδο Ασφάλισης 18 «Βοήθεια» του άρθρου 4 του ν. 4364/2016²⁰. Επιπλέον, στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της, η εταιρεία αναλαμβάνει την αντασφάλιση των προϊόντων ασφαλιστικών εταιρειών/πελατών της αναφορικά με τις υπηρεσίες βοήθειας που παρέχει, ενώ παράλληλα παρέχει ασφαλιστική κάλυψη για ταξίδια και άλλους κινδύνους.
16. Η εταιρεία Europ Assistance Service Greece δεν είναι ασφαλιστική εταιρεία. Παρέχει υπηρεσίες βοήθειας σε ασφαλιστικές εταιρείες, σε μεσίτες, σε εισαγωγείς αυτοκινήτων, καθώς και σε εταιρείες ενέργειας, διαθέτοντας άδεια για την παροχή οδικής βοήθειας²¹.

¹⁴ Βλ. <https://www.generali.com/investors/share-information-analysts/share-capital>.

¹⁵ Βλ και <https://www.generali.com/investors/share-information-analysts/ownership-structure>.

¹⁶ Βλ και <https://www.generali.com/investors/share-information-analysts/ownership-structure>.

¹⁷ Βλ. και την υπ' αριθ. πρωτ. 1481/16.2.2021 απαντητική επιστολή της Γνωστοποιούσας.

¹⁸ Σύμφωνα με στοιχεία δημοσιευμένα στο ΓΕΜΗ η εταιρία έχει πλήρη επωνυμία «EUROPASSISTANCESERVICEGREECE ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ».

¹⁹ Βλ. Τμήμα 2.1.2. Γνωστοποίησης.

²⁰ Βλ. Τμήμα 2.1.2 Γνωστοποίησης καθώς και την υπ' αριθ. πρωτ. 1481/16.2.2021 απαντητική επιστολή της Γνωστοποιούσας. Σύμφωνα με τη σχετική διάταξη (άρθρο 4 Ν. 4364/2016, Κλάδος 18), ο σχετικός κλάδος «Περιλαμβάνει την ανάληψη της υποχρέωσης άμεσης παροχής βοήθειας, στις περιπτώσεις και με τους όρους που προβλέπει σύμβαση, σε χρήμα ή σε είδος, έναντι προηγούμενης καταβολής ασφαλιστρον, προς πρόσωπα, που περιέρχονται σε δυσχερή θέση κατά τη διάρκεια μετακινήσεων ή απουσίας από την κατοικία ή από τον τόπο συνήθους διαμονής τους είτε υπό άλλες περιστάσεις ανεξάρτητα από μετακίνηση ή απουσία. Η σε είδος παροχή βοήθειας είναι δυνατόν να συνίσταται και στην χρησιμοποίηση του προσωπικού και του εξοπλισμού που ανήκουν σε αυτόν που παρέχει την βοήθεια. Δεν συνιστούν υπηρεσίες βοήθειας οι υπηρεσίες συντήρησης ή διατήρησης, η εξυπηρέτηση μετά την πώληση, ούτε η απλή υπόδειξη ή πρόβλεψη παροχής βοήθειας ως μεσολάβηση».

²¹ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 1481/16.2.2021 απαντητική επιστολή της Γνωστοποιούσας.

17. Τέλος, ο Όμιλος παρουσιάζει δραστηριοποίηση στην Ελλάδα και μέσω άλλων θυγατρικών του μέσω της Ελεύθερης Παροχής Υπηρεσιών (ΕΠΥ), αν και σύμφωνα με τη Γνωστοποιούσα, η δραστηριοποίηση αυτή είναι περιορισμένη και περιστασιακή²².
18. Στο γράφημα που ακολουθεί παρουσιάζονται συνοπτικά οι σχέσεις μεταξύ της μητρικής του Ομίλου και των δραστηριοποιούμενων στην Ελλάδα θυγατρικών της²³.

[...]

B.1.1 AXA Ασφαλιστική

19. Η AXA Ασφαλιστική συστάθηκε στις 3 Απριλίου 1940 υπό την επωνυμία «Η Εμπορική Ανώνυμος Ασφαλιστική Εταιρεία» και μετονομάστηκε το 1999 σε «ΑΛΦΑ Ανώνυμος Ασφαλιστική Εταιρεία» και το 2007 στην τρέχουσα ονομασία της «AXA Ανώνυμος Ασφαλιστική Εταιρεία»²⁴.
20. Ειδικότερα, η AXA Ασφαλιστική ανήκει από τις 23 Μαρτίου 2007 στον Όμιλο AXA, ο οποίος είναι παγκόσμιος ηγέτης στον κλάδο καλύψεως χρηματοοικονομικών κινδύνων. Κύριος μέτοχός της είναι η εταιρεία AXA Mediterranean Holdings S.A.(μέλος του Ομίλου AXA), με ποσοστό συμμετοχής 99,98%, η οποία ενοποιεί την AXA Ασφαλιστική με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης.
21. Η AXA Ασφαλιστική παρέχει ασφαλιστικές υπηρεσίες που αφορούν τους κλάδους ζωής και ζημιών. Δραστηριοποιείται στην ελληνική ασφαλιστική αγορά με παρουσία τόσο στην Ασφάλιση Ζωής όσο και στην Γενική Ασφάλιση, με 21 γραφεία πωλήσεων σε όλη την Ελλάδα.
22. Σύμφωνα τη Γνωστοποίηση οι ασφαλιστικές δραστηριότητες της AXA Ασφαλιστική²⁵ καλύπτουν και προσφέρουν ένα ευρύ φάσμα προϊόντων αναφορικά με τον κλάδο ασφάλισης της περιουσίας και ατυχημάτων και τον κλάδο ζωής και συντάξεων. Στον κλάδο ασφάλισης της περιουσίας και ατυχημάτων, η AXA Ασφαλιστική διαθέτει προϊόντα για ασφάλεια αυτοκινήτου, για περιπτώσεις προσωπικών ατυχημάτων, ασφαλίσσεις σκαφών αναψυχής, περιουσιακή ασφάλιση (οικίας, λιανική και εμπορική ιδιοκτησία), για ασφάλεια γενικής ευθύνης, για μηχανολογικές ασφαλίσσεις και φορτία πλοίων. Στον κλάδο ζωής και συντάξεων η AXA Ασφαλιστική προσφέρει μία ευρεία γκάμα προϊόντων όπως η ασφάλιση αναπηρίας, η συνδεδεμένη με επενδύσεις ασφάλιση, η ομαδική ασφάλιση, καθώς και συνταξιοδοτικά προγράμματα.
23. Επιπρόσθετα, η AXA Ασφαλιστική εκτίθεται σε ασφαλίσσεις κινδύνων ζωής, επί γενικών ασφαλίσεων καθώς και σε κινδύνους αγοράς. Εκτίθεται, επίσης, σε πιστωτικούς κινδύνους, καθώς και σε κινδύνους αθέτησης υποχρεώσεων των αντισυμβαλλόμενων μερών κυρίως μέσω των επενδύσεων της σε ομόλογα και λόγω του αντασφαλιστικού μεριδίου σε τεχνικές προβλέψεις.

²² Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 1481/16.2.2021 απαντητική επιστολή της Γνωστοποιούσας και την υπ' αριθ. πρωτ. 1554/18.2.2021 συμπληρωματική αυτής.

²³ Βλ. αναλυτικά Παραρτήματα Β και Γ Γνωστοποίησης καθώς και την υπ' αριθ. πρωτ. 1481/16.2.2021 απαντητική επιστολή της Γνωστοποιούσας.

²⁴ Βλ. Ετήσια Οικονομική Έκθεση χρήσης 2019, η οποία προσκομίσθηκε ως συνημμένο της Γνωστοποίησης. Η εταιρεία λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ν.2190/1920 και του Ν. 4364/2016 με Αριθμό Μητρώου Ανωνύμου Εταιρειών 12850/5/Β/86/30.

²⁵ Τμήμα 2.2 Γνωστοποίησης.

Άλλοι κίνδυνοι περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, λειτουργικούς κινδύνους, αναδυόμενους κινδύνους και κινδύνους φήμης²⁶.

24. Σύμφωνα με το Καταστατικό της²⁷ [...] καθώς και [...]
25. Σύμφωνα με το άρθρο 9 του Καταστατικού της [...]²⁸.
26. [...] ²⁹ [...] ³⁰. [...] ³¹ [...] ³², [...]
27. [...] ³³. [...] ³⁴ [...] ³⁵, [...] ³⁶.
28. Το μετοχικό κεφάλαιο³⁷ της εταιρείας κατά την 31.12.2019 ανέρχεται σε [...]. Συνοπτικά, η κυριότητα των εκδοθεισών κοινών μετοχών και συναφών δικαιωμάτων ψήφου στις 31.12.2019 είχε ως ακολούθως:

Μέτοχοι	Αριθμός μετοχών	Αξία μετοχών σε €	Κυριότητα σε %	Δικαιώματα ψήφου
ΑΧΑ MEDITERRANEAN HOLDING S.A.U. ^(*)	[...]	[...]	99,98%	[...]
Λοιποί μέτοχοι	[...]	[...]	0,02%	[...]
ΣΥΝΟΛΟ	[...]	[...]	100%	[...]
(*)[...]				

29. Επισημαίνεται ότι [...] ³⁸, ενώ, όπως επισημαίνει η Γνωστοποιούσα³⁹, [...]

B.3. Κύκλοι Εργασιών

30. Σύμφωνα με τη Γνωστοποιούσα, κατά τη χρήση του 2019 ο Όμιλος Generali πραγματοποίησε παγκόσμιο κύκλο εργασιών ύψους €[...] εκ του οποίου €[...] πραγματοποιήθηκαν στην ελληνική αγορά από την Generali Hellas (€[...])⁴⁰ και την EuropAssistanceGreekBranch (€[...])⁴¹. Στον ανωτέρω εθνικό κύκλο εργασιών θα πρέπει να συνυπολογιστεί και η δραστηριότητα εταιρειών του Ομίλου Generali μέσω Ελεύθερης Παροχής Υπηρεσιών, η οποία, σύμφωνα με τα προσκομισθέντα

²⁶ Βλ. περισσότερα εντός: <https://www.axa.gr/>

²⁷ Προσκομίστηκε με την υπ' αριθ. πρωτ. 1481/16.2.2021 απαντητική επιστολή της Γνωστοποιούσας

²⁸ Σύμφωνα με το άρθρο 9 του Καταστατικού της εξαγοραζόμενης [...].

²⁹ [...] (αρ. 14 Καταστατικού).

³⁰ Σύμφωνα με το άρθρο 6 του Καταστατικού της [...]

³¹ [...] (βλ. αρ. 15 Καταστατικού).

³² [...] (αρ. 15 Καταστατικού).

³³ Αρ. 20 Καταστατικού.

³⁴ Αρ. 24 Καταστατικού.

³⁵ [...], βλ. άρθρο 24 παρ. 2 Καταστατικού ΑΧΑ.

³⁶ Βλ και αρ. 5B Καταστατικού.

³⁷ Βλ. [...] Βλ. και άρθρο 5 Καταστατικού εξαγοραζόμενης.

³⁸ [...]

³⁹ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 1481/16.2.2021 απαντητική επιστολή της Γνωστοποιούσας.

⁴⁰ Βλ. και σελ. 6 Έκθεση Φερεγγυότητας και Χρηματοοικονομικής Κατάστασης 2019 της Generali Hellas ΑΕ.

⁴¹ Σημειώνεται συναφώς ότι όσον αφορά στην Europ Assistance Service Greece, καθώς αυτή ιδρύθηκε κατά το 2020 δεν έχει δραστηριότητα κατά τη χρήση του 2019 και ως εκ τούτου είχε μηδενικό κύκλο εργασιών (βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 1481/16.2.2021 απαντητική επιστολή της Γνωστοποιούσας).

στοιχεία⁴², ανέρχεται για τη χρήση του 2019 σε €[...]. Ως εκ τούτου, ο εθνικός κύκλος εργασιών του Ομίλου Generali για τη χρήση 2019 ανέρχεται σε €[...].

31. Αντιστοίχως, αναφορικά με την ΑΧΑ Ασφαλιστική, σύμφωνα με τη Γνωστοποιούσα, πραγματοποίησε κύκλο εργασιών στην ελληνική αγορά ύψους €[...], ενώ ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών της ταυτίζεται με τον εθνικό⁴³.

B.4. Η Σύμβαση Τραπεζοασφάλισης

Εισαγωγή

32. Όπως αναφέρει η Γνωστοποιούσα, η διανομή των ασφαλιστικών προϊόντων στην ελληνική ασφαλιστική αγορά γίνεται είτε άμεσα από τις ασφαλιστικές εταιρείες είτε με τη χρήση ενδιάμεσων/ τρίτων, ήτοι: (α) πρακτόρων (*brokers*), (β) αποκλειστικών ασφαλιστικών διαμεσολαβητών (*tie insurance intermediaries*), (γ) διαμεσολαβητών (*intermediaries*), (δ) μη αποκλειστικών πρακτόρων (*non-exclusive agents*), και (ε) τράπεζες, με τις οποίες συνάπτονται συμφωνίες διανομής ασφαλιστικών προϊόντων (*banc assurance agreements*).
33. Η έννοια του bancassurance (τραπεζοασφάλεια)⁴⁴ συνίσταται στη διαδικασία μέσω της οποίας ένα πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί το δίκτυό του (υποκαταστήματα, εναλλακτικό δίκτυο πώλησης και πελατειακές σχέσεις) προκειμένου να αναπτύξει την διάθεση ασφαλιστικών προϊόντων, είτε ενδοομιλικής παραγωγής ή σε συνεργασία με λοιπές ασφαλιστικές επιχειρήσεις. Είναι αυτή ακριβώς η σύμπτωση των συμφερόντων μεταξύ των τραπεζών και των ασφαλιστικών εταιριών, τόσο σε επίπεδο καθορισμού στρατηγικής και προώθησης συμπληρωματικών προϊόντων όσο και βελτίωσης του δικτύου και του ανθρώπινου δυναμικού τους, που γέννησε το νεολογισμό «τραπεζοασφάλειες».
34. Το bancassurance δεν αποτελεί απλά μια μέθοδο πώλησης τραπεζοασφαλιστικών προϊόντων, αλλά διακριτό κανάλι παροχέτευσης στην αγορά σύνθετων χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών, είτε από ένα μοναδικό δίκτυο διανομής, είτε προς ένα κοινό πελατολόγιο, ή και τα δύο, και συγχρόνως καταδεικνύει έναν συνδυαστικό τρόπο προσέγγισης της τραπεζικής και της ασφαλιστικής δραστηριότητας.
35. Εν προκειμένω, [...] ⁴⁵.
36. Γενικότερα, σύμφωνα με την Γνωστοποιούσα⁴⁶, «οι συμβάσεις αποκλειστικής διανομής, οι οποίες επικεντρώνονται κυρίως στη διανομή ασφαλειών ζωής και οι οποίες έχουν ενδιαφέρουσες δυνατότητες στους τομείς Αστικής Ευθύνης και Υγείας, καθώς και στα δίκτυα πολλαπλών εταιρειών διαθέτουν μία ευρεία πελατειακή βάση η οποία έχει κατά το παρελθόν αποδειχτεί ιδιαίτερω σημαντική. Ειδικότερα οι συμβάσεις διανομής ασφαλιστικών προϊόντων μέσω τραπεζικής (*bancassurance agreement*) έχουν αποδειχτεί αποτελεσματικές. Επιπρόσθετα οι τελευταίες και σε

⁴²Βλ την υπ' αριθ. πρωτ. 1481/16.2.2021 απαντητική επιστολή της Γνωστοποιούσας

⁴³Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 1481/16.2.2021 απαντητική επιστολή της Γνωστοποιούσας.

⁴⁴ Βλ. ενδεικτικά Απόφαση ΕΑ 562/VI/2013 (παρ. 835 επ. καθώς και παρ. 858-862).

⁴⁵ Βλ. Τμήμα 8.7 Γνωστοποίησης. Βλ. και την από 30.12.2020 Σύμβαση, που προσκομίσθηκε ως Παράρτημα XI της υπ' αριθ. πρωτ. 1481/16.2.2021 επιστολής της Γνωστοποιούσας.

⁴⁶ Βλ. Τμήμα 8.7 Γνωστοποίησης

παγκόσμιο επίπεδο αποτελούν έναν συνηθισμένο μέσο διανομής μέσω του οποίου επιτυγχάνονται πωλήσεις».

37. Όπως επεξηγεί η Γνωστοποιούσα⁴⁷, [...], αναφορικά με τα προϊόντα που διανέμονται [...]
38. Εν προκειμένω⁴⁸, η AXA, [...]. Αντιστοίχως η Generali Hellas [...]. Συνοπτικά η κατανομή των προϊόντων των μερών ανά δίκτυο διανομής παρατίθεται στον ακόλουθο πίνακα:

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΝΑ ΔΙΚΤΥΟ ΔΙΑΝΟΜΗΣ		
	Generali Hellas	AXA
[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]

Βασικά σημεία σύμβασης τραπεζοασφάλειας

39. Όπως προαναφέρθηκε, [...]
40. [...]⁴⁹. [...]⁵⁰. [...]⁵¹.
41. [...]⁵² [...]⁵³, [...]
42. [...]⁵⁴ [...]⁵⁵ [...]⁵⁶.
43. [...]⁵⁷, [...]⁵⁸ [...]⁵⁹.
44. [...]⁶⁰ [...]⁶¹ [...]⁶².
45. [...]⁶³. [...]⁶⁴, [...]⁶⁵.

⁴⁷ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 1887/1.3.2021 απαντητική επιστολή της Γνωστοποιούσας.

⁴⁸ [...]

⁴⁹ Βλ. Τμήμα 8.7 Γνωστοποίησης.

⁵⁰ [...]

⁵¹ [...]

⁵² [...].

⁵³ [...]

⁵⁴ [...]

⁵⁵ [...].

⁵⁶ [...].

⁵⁷ [...].

⁵⁸ [...].

⁵⁹ [...]

⁶⁰ [...].

⁶¹ [...].

⁶² [...]

⁶³[...].

⁶⁴ [...]

⁶⁵ [...].

46. [...] ^{66,67,68}.
47. Τέλος [...]:
48. [...] ⁶⁹. [...]
49. [...] ⁷⁰.

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

50. Το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο ⁷¹ για την ανάληψη και άσκηση πρωτασφαλιστικών και αντασφαλιστικών δραστηριοτήτων ⁷² στην Ελλάδα διέπεται από το Ν. 4364/2016, με τον οποίο ενσωματώθηκαν στην ελληνική νομοθεσία σειρά σχετικών Οδηγιών ⁷³. Όπως προκύπτει από τις σχετικές διατάξεις του Ν. 4364/2016 ⁷⁴, η άσκηση στην Ελλάδα της πρωτασφαλιστικής και αντασφαλιστικής δραστηριότητας διενεργείται από ⁷⁵:

---

⁶⁶ [...].

⁶⁷[...]

⁶⁸[...].

⁶⁹ [...].

⁷⁰ [...].

⁷¹ Με την έναρξη ισχύος των διατάξεων του Ν. 4364/2016 καταργήθηκε το ν.δ. 400/1970 «Περί ιδιωτικής επιχειρήσεως ασφάλισεως» (ΦΕΚ Α 10/17.1.1970), ως ίσχυε, το οποίο μέχρι τότε αποτελούσε το βασικό νομοθετικό πλαίσιο ρύθμισης της άσκησης των εν λόγω εργασιών.

⁷² Η αντασφάλιση αποτελεί τον μηχανισμό μέσω του οποίου επιτυγχάνεται η διατήρηση του επιπέδου κινδύνου που αναλαμβάνει η κάθε ασφαλιστική εταιρία, λόγω των ασφαλιστικών καλύψεων, στα επιθυμητά επίπεδα. Οι αντασφαλιστές αναλαμβάνουν μέρος του ασφαλιζόμενου κινδύνου έναντι αντασφαλιστρού, ενώ συμμετέχουν στις αποζημιώσεις και στα μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα (βλ. απόφαση ΕΑ 562/VII/2013, υποσημείωση 1034). Σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 7 του Ν. 4364/2016, καθώς και το άρθρο 13 παρ. 7 Οδηγίας 2009/138/ΕΚ, ως αντασφάλιση ορίζεται η δραστηριότητα που συνίσταται στην ανάληψη από μία αντασφαλιστική επιχείρηση κινδύνων που εκχωρούνται από άλλη ασφαλιστική ή αντασφαλιστική επιχείρηση. Συναφώς, η πρωτασφάλιση αφορά στην «αρχική» ανάληψη κινδύνων από τις (πρωτ)ασφαλιστικές επιχειρήσεις από τα εκδοθέντα συμβόλαια προς τους πελάτες τους (ιδιώτες και επιχειρήσεις).

⁷³ Ο Ν. 4364/2016 (ΦΕΚ Α 13/5.2.2016) αφορά στην «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2009/138/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης (Φερεγγυότητα ΙΙ), στα άρθρα 2 και 8 της Οδηγίας 2014/51/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 σχετικά με την τροποποίηση των Οδηγιών 2003/71/ΕΚ και 2009/138/ΕΚ, και των Κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1060/2009, (ΕΕ) αριθ. 1094/2010 και (ΕΕ) αριθ. 1095/2010, όσον αφορά τις εξουσίες της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφάλισεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (εφεξής ΕΑΑΕΣ) και της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών, καθώς και στο άρθρο 4 της Οδηγίας 2011/89/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με τη συμπληρωματική εποπτεία των χρηματοπιστωτικών οντοτήτων που ανήκουν σε χρηματοπιστωτικούς ομίλους ετερογενών δραστηριοτήτων και συναφείς διατάξεις της νομοθεσίας περί της ιδιωτικής ασφάλισης και άλλες διατάξεις».

⁷⁴ Βλ. ιδίως άρθρο 2 του Ν. 4364/2016.

⁷⁵ Βλ. ΕΑ 640/2017, σκ. 67 επ.

- α)** (πρωτ)ασφαλιστικές επιχειρήσεις με έδρα στην Ελλάδα ή που επιθυμούν να αποκτήσουν έδρα στην Ελλάδα, για το σύνολο των ασφαλίσεων ζημιών ή/και ζωής, που αυτές ασκούν εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είτε υπό καθεστώς εγκατάστασης⁷⁶ είτε ελεύθερης παροχής υπηρεσιών⁷⁷,
- β)** αντασφαλιστικές επιχειρήσεις με έδρα στην Ελλάδα, ή που επιθυμούν να αποκτήσουν έδρα στην Ελλάδα, για το σύνολο των αντασφαλίσεων, που αυτές ασκούν εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), είτε υπό καθεστώς εγκατάστασης είτε ελεύθερης παροχής υπηρεσιών,
- γ)** ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις με έδρα σε οποιοδήποτε κράτος – μέλος της ΕΕ που λειτουργούν στην Ελλάδα, είτε υπό καθεστώς εγκατάστασης είτε υπό καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών και
- δ)** ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις με έδρα τρίτη, εκτός ΕΕ, χώρα, οι οποίες όμως έχουν εγκατασταθεί στην Ελλάδα μέσω ίδρυσης υποκαταστήματος⁷⁸.
51. Για την άσκηση της δραστηριότητας ασφάλισης κατά ζημιών και ζωής απαιτείται εκ του νόμου⁷⁹ η χορήγηση σχετικής άδειας λειτουργίας από την αρμόδια Εποπτική Αρχή, ήτοι την Τράπεζα της Ελλάδος⁸⁰. Η άδεια λειτουργίας χορηγείται κατά κλάδο ασφάλισης (ήτοι κατά ζημιών και ζωής) και ισχύει για το σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ως εκ τούτου, η ενδιαφερόμενη και αδειοδοτημένη επιχείρηση δύναται να ασκήσει τις δραστηριότητές της σε άλλο κράτος-μέλος από αυτό στο οποίο βρίσκεται η καταστατική της έδρα, είτε με καθεστώς εγκατάστασης (ίδρυση υποκαταστήματος), είτε με καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις⁸¹. Αντίστοιχα, η λήψη σχετικής άδειας κατά τα ως άνω άρθρα απαιτείται και για την

⁷⁶ Ως εγκατάσταση κατά τους ορισμούς του άρ. 3 του Ν. 4364/2016 ορίζεται είτε η καταστατική έδρα είτε το υποκατάστημα της ασφαλιστικής επιχείρησης. Σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 11 του Ν. 4364/2016 «Υποκατάστημα» νοείται «το πρακτορείο ή υποκατάστημα ασφαλιστικής ή αντασφαλιστικής επιχείρησης, το οποίο βρίσκεται σε άλλο κράτος - μέλος από το κράτος - μέλος καταγωγής της. Με υποκατάστημα εξομοιώνεται κάθε μόνιμη παρουσία ασφαλιστικής ή αντασφαλιστικής επιχείρησης στην Ελλάδα, που ασκείται μέσω απλού γραφείου το οποίο διευθύνεται από το προσωπικό της ίδιας της επιχείρησης, ή από ανεξάρτητο πρόσωπο, εντεταλμένο να ενεργεί μονίμως για την επιχείρηση όπως θα ενεργούσε ένα πρακτορείο».

⁷⁷ Η άσκηση εργασιών ασφαλίσεως με ελεύθερη παροχή υπηρεσιών υπόκειται σε κανονισμούς που ορίζονται στα άρθρα 117 και 118 του Ν. 4364/2016 και σχετίζονται πρωτίστως με γνωστοποίηση πληροφοριών για τη λειτουργία, δραστηριοποίηση, αδειοδότηση και κεφαλαιακή επάρκεια της ενδιαφερόμενης ασφαλιστικής επιχείρησης.

⁷⁸ Οι προϋποθέσεις για την άσκηση εργασιών ασφάλισης εντός Ελλάδας από ασφαλιστικές επιχειρήσεις με έδρα σε τρίτη χώρα ορίζονται στο άρ. 130 του Ν. 4364/2016.

⁷⁹ Βλ. ιδίως άρ. 10 και 11 του Ν. 4364/2016.

⁸⁰ Βλ. σχετικά άρ. 3 του Ν. 4364/2016. Ο προϋποθέσεις για τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας σε ασφαλιστική ή αντασφαλιστική επιχείρηση από την Εποπτική Αρχή (βλ. άρ. 14 του Ν. 4364/2016) αφορούν κυρίως στη δραστηριότητα της ενδιαφερόμενης επιχείρησης (η οποία πρέπει να σχετίζεται αποκλειστικά με τις εργασίες ασφαλίσεως και όσες εργασίες προκύπτουν άμεσα από αυτή) και στη διασφάλιση της κατοχής ιδίων κεφαλαίων τέτοιων ώστε να καλύπτεται το κατώτερο όριο της Ελάχιστης Κεφαλαιακής Επάρκειας (βλ. άρ. 102.1 (δ) του Ν. 4364/2016).

⁸¹ Βλ. σχετικά άρ. 10 του Ν. 4364/2016. Αντιστοίχως, για τις ευρωπαϊκές ασφαλιστικές ή αντασφαλιστικές επιχειρήσεις που παρέχουν τις υπηρεσίες τους στην Ελλάδα είτε μέσω ίδρυσης υποκαταστήματος είτε μέσω ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, η δραστηριοποίησή τους επιτρέπεται υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του Ν. 4364/2016, ενώ η εποπτεία επί της δραστηριότητάς τους εναπόκειται στις εποπτικές αρχές των κρατών-μελών στα οποία εδρεύουν (βλ. σχετικά και άρ. 115 του Ν. 4364/2016, με το οποίο ορίζονται οι προϋποθέσεις για τη δραστηριοποίηση ασφαλιστικών επιχειρήσεων έδρας άλλου κράτους – μέλους στην ημεδαπή. Οι εν λόγω προϋποθέσεις σχετίζονται κυρίως με πληροφόρηση της Τράπεζας της Ελλάδος, ως αρμόδια Εποπτική Αρχή, επί του προγράμματος δραστηριότητάς τους, της νομικής εκπροσώπησής τους και της διεύθυνσης επικοινωνίας τους εντός της Ελλάδας, καθώς και με πιστοποίηση ότι πληρούνται οι όροι Κεφαλαιακής Απαίτησης και Φερεγγυότητας και της Ελάχιστης Κεφαλαιακής Απαίτησης).

άσκηση αντασφαλιστικής δραστηριότητας, η οποία χορηγείται είτε μόνο για αντασφαλιστικές εργασίες κατά ζημιών ή ζωής, είτε ενιαία για όλα τα είδη αντασφαλιστικών εργασιών^{82,83}.

Δ. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

Δ.1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

52. Κατά πάγια πρακτική και νομολογία, η σχετική αγορά προϊόντων ή υπηρεσιών περιλαμβάνει όλα τα προϊόντα ή και τις υπηρεσίες που είναι δυνατόν να εναλλάσσονται ή να υποκαθίστανται αμοιβαία από τον καταναλωτή, λόγω των χαρακτηριστικών, των τιμών και της χρήσης για την οποία προορίζονται. Βασικό ρόλο στον ορισμό της σχετικής αγοράς πέρα από την υποκατάσταση από πλευράς ζήτησης παίζει και η υποκατάσταση από πλευράς προσφοράς, εφόσον έχει ανάλογα αποτελέσματα με την υποκατάσταση ζήτησης όσον αφορά την αποτελεσματικότητα και αμεσότητα. Υπό αυτή την προϋπόθεση, η σχετική αγορά περιλαμβάνει όλα τα προϊόντα ή υπηρεσίες που είναι δυνατόν να υποκαθίστανται αμοιβαία, τόσο από την άποψη της ζήτησης όσο και της προσφοράς⁸⁴.
53. Ομοίως, η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή όπου οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις συμμετέχουν στην προμήθεια προϊόντων ή υπηρεσιών και οι όροι του ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς και η οποία μπορεί να διακριθεί από γειτονικές κυρίως περιοχές, διότι στις εν λόγω περιοχές οι όροι του ανταγωνισμού διαφέρουν σημαντικά⁸⁵.
54. Ως «επιηρεαζόμενη αγορά» νοείται: α) κάθε σχετική αγορά στην οποία ασκούν επιχειρηματικές δραστηριότητες δύο ή περισσότερες από τις συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις, εφόσον εκτιμάται ότι η συγκέντρωση θα οδηγήσει σε συνολικό μερίδιο στην αγορά αυτή ύψους τουλάχιστον 15% (η περίπτωση αφορά οριζόντιες σχέσεις), καθώς και β) κάθε σχετική αγορά στην οποία ασκεί επιχειρηματικές δραστηριότητες οποιαδήποτε συμμετέχουσα επιχείρηση και βρίσκεται σε προηγούμενο ή επόμενο στάδιο της παραγωγικής ή εμπορικής διαδικασίας του προϊόντος σε

⁸² Βλ. ιδίως άρ. 11 παρ. 4 του Ν. 4364/2016. Σύμφωνα με το ίδιο άρθρο, ασφαλιστικές επιχειρήσεις δύνανται να ασκούν αντασφαλιστικές δραστηριότητες (αναλήψεις) μόνο στους κινδύνους ή τους κλάδους για τους οποίους διαθέτουν άδεια άσκησης πρωτασφαλίσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4364/2016.

⁸³ Όπως αναφέρεται και στη Γνωστοποίηση, με το Ν. 3867/2010 συστάθηκε στην Τράπεζα της Ελλάδος η Διεύθυνση Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης, η οποία είναι επιφορτισμένη με το έργο της αδειοδότησης και εποπτείας των ελληνικών ασφαλιστικών ή αντασφαλιστικών επιχειρήσεων και αλληλασφαλιστικών οργανισμών, καθώς και των υποκαταστημάτων αυτών στην αλλοδαπή, και της εποπτείας των αλλοδαπών ασφαλιστικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα με καθεστώς εγκατάστασης. Αναφορικά με τις κοινοτικές ασφαλιστικές ή αντασφαλιστικές επιχειρήσεις που παρέχουν τις υπηρεσίες τους στην ημεδαπή είτε μέσω ίδρυσης υποκαταστήματος είτε μέσω ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, η δραστηριοποίησή τους επιτρέπεται υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις, που τάσσονται από τις διατάξεις του ν. 4364/2016, ενώ η εποπτεία της δραστηριότητας των εν λόγω επιχειρήσεων εναπόκειται στις εποπτικές αρχές των κρατών-μελών στα οποία εδρεύουν, υπό την προϋπόθεση ότι δεν παραβιάζονται ελληνικές διατάξεις δημοσίου συμφέροντος.

⁸⁴ Βλ. Ανακοίνωση της Επιτροπής, όσον αφορά τον ορισμό της σχετικής αγοράς για τους σκοπούς του κοινοτικού δικαίου του ανταγωνισμού (ΕΕ C 372 της 09/12/1997 σ. 5 –13) , σημ. 7 και σημ. 20-23, καθώς και Κανονισμό 802/2004 της Επιτροπής για την εφαρμογή του Κανονισμού του (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (ΕΕ L 133 της 30.4.2004 (Παράρτημα Ι Τμήμα 6.Ι)

⁸⁵ Βλ. Ανακοίνωση της Επιτροπής, όσον αφορά τον ορισμό της σχετικής αγοράς για τους σκοπούς του κοινοτικού δικαίου του ανταγωνισμού (ΕΕ C 372 της 09/12/1997 σ. 5 –13) , σημ. 8, καθώς και Κανονισμό 802/2004 της Επιτροπής για την εφαρμογή του Κανονισμού του (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (ΕΕ L 133 της 30.4.2004 (Παράρτημα Ι Τμήμα 6.ΙΙ).

σχέση με την αγορά στην οποία δραστηριοποιείται άλλη συμμετέχουσα επιχείρηση, και οποιοδήποτε από τα ατομικά ή συνδυασμένα μερίδια αγοράς των επιχειρήσεων αυτών, σε οποιοδήποτε στάδιο της παραγωγικής ή εμπορικής διαδικασίας, ανέρχεται σε 25% τουλάχιστον, ανεξάρτητα αν μεταξύ των μερών υφίσταται σχέση προμηθευτή/πελάτη (η περίπτωση αφορά τις κάθετες σχέσεις)⁸⁶.

Α.2. ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ

55. Κατά τα προεκτεθέντα, τόσο η Γνωστοποιούσα, μέσω των θυγατρικών της Generali Hellas και Europe Assistance SA Greek Branch όσο και η εξαγοραζόμενη ΑΧΑ Ασφαλιστική δραστηριοποιούνται στην παροχή υπηρεσιών ασφάλισης ζωής, ασφάλισης κατά κινδύνων ζημιάς και αντασφάλισης⁸⁷. Σύμφωνα με πάγια πρακτική της ΕΑ⁸⁸ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής⁸⁹, η ευρύτερη αγορά της παροχής ασφαλιστικών υπηρεσιών διακρίνεται περαιτέρω στις επιμέρους υπο-αγορές⁹⁰:

(α) ασφαλίσεων ζωής⁹¹,

⁸⁶ Βλ. Κανονισμό 802/2014 της Επιτροπής για την εφαρμογή του Κανονισμού του (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (ΕΕ L 133 της 30.4.2004 (Παράρτημα Ι Τμήμα 6.Π)).

⁸⁷ Βλ. ανωτέρω κεφάλαιο Β.

⁸⁸ Βλ. Ενδεικτικά αποφάσεις Ε.Α. 26/1996, 85/1997, 7/Π/1998, 133/Π/2000, 179/Π/2001, 380/Π/2008 και 417/Π/2008, αλλά και τις πιο πρόσφατες 534/Π/2012 Alpha-Eurobank, 549/Π/2012 Πειραιώς-Αγροτική, 562/Π/2013 Εθνική-Eurobank, 566/Π/2013 Πειραιώς-Millennium, 594/2014 Ergo –ΑΤΕ, καθώς και 677/2019 Όμιλος ΑΙΓ/ΑΙΓ Ελλάς.

⁸⁹ Βλ. Ενδεικτικά αποφάσεις Ε.Π. Μ.4284 ΑΧΑ/Winterthur, παρ. 7 και Μ.4844 Fortis /AbnAmbro Assets, παρ. 71-73, Μ.5293 Santander/Alliance & Leicester, παρ. 15, Μ.6649 Allianz/Insurance Portfolio and Brokerage Services of Eurocourtage, παρ. 8, Μ.6053 CVC/Apollo/BritInsurance, παρ. 12, Μ.6694 Helvetia/Certain parts of GAN Eurocourtage's Marine Insurance Portfolio, παρ. 8.

⁹⁰ Βλ. σχετικά άρ. 4 και 5 του Ν. 4364/2016, καθώς και Παράρτημα Ι και ΙΙ της Οδηγίας 138/2009 (Φερεγγυότητα ΙΙ), η οποία ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία με τον Ν. 4364/2016. Σημειώνεται επικουρικά ότι σύμφωνα με τον Κανονισμό 2015/35 της Επιτροπής για τη συμπλήρωση της Οδηγίας 138/2009 «Η ομαδοποίηση των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών υποχρεώσεων σε τομείς επιχειρηματικής δραστηριότητας και ομοιογενείς ομάδες κινδύνου πρέπει να αντικατοπτρίζουν τη φύση των κινδύνων της υποχρέωσης. Η φύση των υποκείμενων κινδύνων μπορεί να δικαιολογεί την ομαδοποίηση η οποία διαφέρει από την κατανομή των ασφαλιστικών δραστηριοτήτων σε δραστηριότητες ασφάλισης ζωής και ασφάλισης ζημιών, από δραστηριότητες ασφάλισης ζημιών των κλάδων που ορίζονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 2009/138/ΕΚ, καθώς και από τους κλάδους ασφάλισης ζωής που ορίζονται στο παράρτημα ΙΙ της οδηγίας 2009/138/ΕΚ.» (παρ. 24 Προοιμίου Κανονισμού). Συναφώς με το άρθρο 55 του εν λόγω Κανονισμού και το άρθρο 80 της Οδηγίας οι κατηγορίες δραστηριοτήτων ομαδοποιημένες σε ομοειδείς ομάδες κινδύνου όπως αυτές παρατίθενται στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού 2015/35 αναφορικά με την ασφάλιση κινδύνων ζημιάς είναι: 1. Ασφάλιση ιατρικών δαπανών, 2. Ασφάλιση προστασίας εισοδήματος, 3. Ασφάλιση αποζημίωσης εργαζομένων, 4. Ασφάλιση αστικής ευθύνης αυτοκινήτων, 5. Ασφάλιση άλλων οχημάτων, 6. Ασφάλιση θαλάσσιων, αεροπορικών, και άλλων μεταφορών, 7. Ασφάλιση πυρός και λοιπών υλικών ζημιών, 8. Ασφάλιση γενικής αστικής ευθύνης, 9. Υπηρεσίες ασφάλισης πιστώσεων και εγγυήσεων, 10. Ασφάλιση νομικής προστασίας, 11. Συνδρομή, 12. Διάφορες χρηματικές απώλειες. Αντιστοίχως, αναφορικά με την ασφάλιση ζωής η ομαδοποίηση δραστηριοτήτων του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού 2015/35 είναι: 1. Ασφάλιση ασθένειας, 2. Ασφάλιση με συμμετοχή στα κέρδη, 3. Ασφαλιστικά προϊόντα συνδεδεμένα με δείκτες και προϊόντα που συνδυάζουν ασφάλιση ζωής και επένδυση, 4. Άλλα προϊόντα ασφάλισης, 5. Πρόσοδοι από συμβάσεις ασφάλισης ζημιών και συνδεδεμένες με υποχρεώσεις ασφάλισης ασθένειας, 6. Πρόσοδοι από συμβάσεις ασφάλισης ζημιών και συνδεδεμένες με ασφαλιστικές υποχρεώσεις εκτός από τις υποχρεώσεις ασφάλισης ασθένειας.

⁹¹ Η ασφάλιση ζωής περιλαμβάνει τους εξής κλάδους, όπως αυτοί καθορίζονται από το άρθρο 5 του Ν. 4364/2016 (βλ. και Παράρτημα ΙΙ της Οδηγίας 138/2009): **I.** Κλάδος ζωής, **II.** Κλάδος γάμου και γεννήσεως, **III.** Κλάδος ασφάλισης ζωής, συνδεδεμένων με επενδύσεις, **IV.** Κλάδος διαρκούς ασφάλισης ασθένειας, **V.** Κλάδος τοντίνας, **VI.** Κλάδος κεφαλαιοποίησης, **VII.** Κλάδος διαχείρισεως συλλογικών συνταξιοδοτικών κεφαλαίων ή

(β) ασφαλίσεων κατά κινδύνων ζημιών⁹²,

(γ) αντασφαλίσεων, η οποία περιλαμβάνει αντασφαλίσεις των ανωτέρω περιγραφόμενων κινδύνων.

56. Αναφορικά με τις ως άνω αγορές και τυχόν περαιτέρω διάκριση αυτών σε υπο-αγορές ανάλογα με τον καλυπτόμενο κίνδυνο, λεκτέα είναι τα εξής:
57. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (εφεξής και «Ε.Επ.») έχει σημειώσει σε πληθώρα αποφάσεών της ότι **από πλευράς προσφοράς** οι αγορές υπηρεσιών θα μπορούσαν να θεωρηθούν **ευρύτερες**, καλύπτουσες τον κυρίως κλάδο ασφάλισης (ζωής, κατά ζημιάς, αντασφάλιση), δεδομένου ότι οι όροι παροχής ασφάλισης ανά κλάδο είναι **μάλλον** ομοιοειδείς και οι μεγάλες ασφαλιστικές επιχειρήσεις καλύπτουν όλα τα είδη ασφαλιζόμενων κινδύνων. Συνεπώς, και λαμβανομένης υπόψη ιδίως της υποκατάστασης προσφοράς, θα μπορούσαν διαφορετικοί κίνδυνοι να περιλαμβάνονται στην ίδια σχετική αγορά προϊόντος/υπηρεσίας⁹³.
58. **Από την πλευρά της ζήτησης** όμως, η Ε.Επ. σε προηγούμενες αποφάσεις της έχει σημειώσει ότι όσον αφορά στις ασφαλίσεις ζωής και στις ασφαλίσεις κατά κινδύνων ζημιών, δύναται να γίνει **υποδιάκριση σε όσες επιμέρους αγορές** υπάρχουν διαφορετικοί καλυπτόμενοι κίνδυνοι, καθώς τα χαρακτηριστικά των επιμέρους ασφαλιστηρίων συμβολαίων είναι εντελώς διαφορετικά και η ασφάλιση κατά συγκεκριμένου κινδύνου από την πλευρά του καταναλωτή/ασφαλισμένου δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί εναλλάξιμη σε σχέση με την ασφαλιστική κάλυψη κατά ενός άλλου κινδύνου⁹⁴.
59. Στο πλαίσιο αυτό η Ε.Επ. έχει κατά το παρελθόν προβεί σε αξιολόγηση των αποτελεσμάτων μίας συγκέντρωσης στη σχετική αγορά ακολουθώντας την κατηγοριοποίηση βάσει του εθνικού νομοθετικού πλαισίου, στο οποίο έχουν ενσωματωθεί οι κοινοτικές Οδηγίες⁹⁵, ενώ αναφορικά με την ασφάλιση ζημιών έχει προταθεί και η διάκριση σε επιμέρους κλάδους ανάλογα με τον ασφαλιζόμενο κίνδυνο, ήτοι ασφάλιση για τους κινδύνους **α)** ασθένειας και ατυχήματος, **β)** χερσαίων οχημάτων, **γ)** περιουσίας, **δ)** αστικής ευθύνης, **ε)** θαλάσσια, αεροπορική και ασφάλιση

οργανισμών, **VIII.** Κλάδος ασφαλίσεις του γαλλικού κώδικα, **IX.** Κλάδος εργασίες κοινωνικής ασφάλισης. Βλ. σχετικά και το άρθρο 2 καθώς και το Παράρτημα II της Οδηγίας 138/2009 (Φερεγγυότητα II) η οποία ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία με τον Ν. 4364/2016.

⁹² Η ασφάλιση κατά ζημιάς περιλαμβάνει τους εξής κλάδους όπως αυτοί καθορίζονται από το άρθρο 4 του Ν. 4364/2016 (βλ και Παράρτημα I Οδηγίας 138/2009): 1. Ατυχήματα, 2. Ασθένειες, 3. Χερσαία οχήματα, 4. Σιδηροδρομικά οχήματα, 5. Αεροσκάφη, 6. Πλοία (θαλάσσια, λιμναία και ποτάμια), 7. Μεταφερόμενα εμπορεύματα, 8. Πυρκαϊά και στοιχεία της φύσεως, 9. Λοιπές ζημιές αγαθών, 10. Αστική ευθύνη από χερσαία αυτοκίνητα οχήματα, 11. Αστική ευθύνη από αεροσκάφη, 12. Αστική ευθύνη από θαλάσσια, λιμναία και ποτάμια σκάφη, 13. Γενική αστική ευθύνη, 14. Πιστώσεις, 15. Εγγυήσεις, 16. Χρηματικές απώλειες, 17. Νομική προστασία, 18. Βοήθεια.

⁹³ Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις Ε.Επ. Μ.4284 AXA/Winterthur, παρ. 9, Μ.5925 Metlife/Alico/Delam, παρ. 10, Μ.6217 Baloise Holding /Nateus / NateusLife, παρ.12, Μ.6649 Allianz/Insurance Portfolio and Brokerage Services of Gan Eurocourtage, παρ. 9.

⁹⁴ Βλ. Ενδεικτικά αποφάσεις Ε.Επ. Μ.4284 AXA/Winterthur, παρ. 8, Μ.6649 Allianz/Insurance Portfolio and Brokerage Services of Gan Eurocourtage, παρ. 10 και Μ.6957 IF P&C/ TOPDANMARK, παρ. 16.

⁹⁵ Ενδεικτικά αναφέρονται οι αποφάσεις Ε.Επ. Μ.2768 Generali/Banca Intesa/Intesa Vita, Μ.1712 Generali/INA και Μ.6649 Allianz/Insurance Portfolio and Brokerage Services of Gan Eurocourtage.

μεταφορών (MAT), **στ)**πιστώσεων και εγγυήσεων και **ζ)**ταξιδιωτική⁹⁶, βασιζόμενη κυρίως στο γεγονός ότι τα χαρακτηριστικά και ο σκοπός των ανωτέρω κατηγοριών ασφάλισης είναι διακριτά και δεν υφίσταται τυπικά υποκατάσταση μεταξύ τους για τους ασφαλισμένους, αν και υφίστανται ενδείξεις υποκαταστασιμότητας από πλευρά προσφοράς για κάποια εκ των ασφαλιστικών προϊόντων⁹⁷.

60. Όσον αφορά την ασφάλιση ζωής, η Ε.Επ. έχει παραδοσιακά διακρίνει μεταξύ ομαδικών και ατομικών ασφαλίσεων ζωής⁹⁸, ενώ σε άλλες περιπτώσεις έχει υπεισέλθει στην αξιολόγηση της αγοράς με βάση την κατηγοριοποίηση των προϊόντων σε προϊόντα ασφάλισης ζωής, επενδυτικά προϊόντα και συνταξιοδοτικά προγράμματα⁹⁹.
61. Επιπλέον, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει στο παρελθόν διαφοροποιήσει την αγορά της αντασφάλισης από τις αγορές της ασφάλισης κατά κινδύνων ζημιών και ζωής, δεδομένου ότι συνιστά μορφή διαχείρισης κινδύνων, υπό την έννοια ότι μετακυλύει τον κίνδυνο από τον ασφαλιστή στον αντασφαλιστή¹⁰⁰, αλλά έχει αφήσει ανοικτό το ζήτημα της διάκρισης μεταξύ αντασφάλισης ζωής και αντασφάλισης κατά κινδύνων ζημιών¹⁰¹.
62. Όσον αφορά στη σχετική με τον κλάδο πρακτική της ΕΑ¹⁰², το ζήτημα της διάκρισης σε επιμέρους σχετικές αγορές εντός των ανωτέρω ευρύτερων αγορών (ζωής, ζημιάς και αντασφάλισης) έμεινε στις σχετικές αποφάσεις ανοικτό.
63. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τη Γνωστοποιούσα¹⁰³, οι ευρύτερες αγορές ασφάλισης ζωής και ασφάλισης κατά ζημιάς δύνανται να διακριθούν στις επιμέρους υπο-κατηγορίες στις οποίες τα μέρη έχουν από κοινού δραστηριοποίηση και ειδικότερα¹⁰⁴ στις: α) Ασφάλιση ζωής και αποταμίευση με ενδεχόμενη περαιτέρω διάκριση σε i) ασφάλιση Υγείας (health)¹⁰⁵, ii) ασφάλιση ζωής μέσω παραδοσιακών προϊόντων (traditional life)¹⁰⁶ και iii) ασφάλιση ζωής μέσω προϊόντων συνδεδεμένων με επενδύσεις (unit linked) και β) Ασφάλιση περιουσιακών στοιχείων και ατυχημάτων (property and casualty insurance) με ενδεχόμενη περαιτέρω διάκριση σε i) ασφάλιση

⁹⁶Βλ. Ενδεικτικά αποφάσεις Ε.Επ. Μ.4284 AXA/Winterthur, παρ. 14, Μ.4701 Generali/PPF Insurance Business, παρ. 22, Μ.6521 Talanx International/Meiji Yasuda Life Insurance/Warta, παρ. 19 και Μ.6957 IF P&C/TOPDANMARK, παρ. 18.

⁹⁷ Βλ. ενδεικτικά απόφαση Ε.Επ. Μ.9056 GeneraliCEE/AS, παρ. 11.

⁹⁸ Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις Ε.Επ. Μ.4284 AXA/Winterthur, παρ. 11 και 12, Μ.5075 ViennaInsuranceGroup / EBV, παρ. 22 και Μ.6883 CanadaLife / IrishLife, παρ. 10.

⁹⁹ Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις Ε.Επ. Μ.6521 TalanxInternational/ MeijiYasudaLifeInsurance/ Warta, παρ. 16 καθώς και Μ.4047 AVIVA / ARKLIFE, παρ. 10-11.

¹⁰⁰ Υπενθυμίζεται ότι η σχετική αγορά της αντασφάλισης συνίσταται στην παροχή (αντ)ασφαλιστικής κάλυψης σε τρίτο μέρος (τον ασφαλιστή) για το σύνολο ή μέρος του αναληφθέντος κινδύνου δυνάμει ενός ή περισσότερων ασφαλιστηρίων συμβολαίων που αυτός έχει εκδώσει, ενώ ο αντασφαλιστής λαμβάνει αντασφάλιστρα και συμμετέχει στις αποζημιώσεις και στα μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα.

¹⁰¹ Βλ. Ενδεικτικά απόφαση Ε.Επ. Μ.6521 Talanx International/ Meiji Yasuda Life Insurance/ Warta, παρ. 51.

¹⁰² Βλ. αποφάσεις ΕΑ 26/1996, 85/1997, 7/II/1998, 133/II/2000, 179/III/2001, 380/V/2008, 417/V/2008, αποφάσεις ΕΑ 549/VII/2012 Πειραιώς-Αγροτική, 556/VII/2012 Alpha-Εμπορική, 566/VII/2013 Πειραιώς-Millennium, 562/VII/2013 Εθνική-Eurobank, καθώς και 594/2014 Ergo - ATE.

¹⁰³ Βλ. Τμήμα 6ι Γνωστοποίησης (σελ. 25), καθώς και Παραρτήματα Θ και Ι αυτής.

¹⁰⁴ Σημειώνεται ότι οι κατηγορίες ασφαλίσεων στις οποίες αναφέρεται η γνωστοποιούσα διαφοροποιούνται από την κατά τα άρθρα 4 και 5 του ν. 4364/2016 διάκριση των κλάδων/υποκλάδων ασφάλισης (βλ. παρ. 55 της παρούσας).

¹⁰⁵ Σύμφωνα με [...].

¹⁰⁶ Σύμφωνα με [...].

αυτοκινήτων (motor insurance)¹⁰⁷, ii) ασφάλιση κατά πυρκαϊάς και λοιπών ζημιών (fire and other damages)¹⁰⁸, iii) ασφάλιση αστικής ευθύνης έναντι τρίτων (general third party liability–GTPL)¹⁰⁹, iv) ασφάλιση πλοίων, αεροσκαφών και μεταφορών (maritime, aviation, transport insurance–MAT)¹¹⁰ και v) ασφάλιση κατά λοιπών ζημιών αγαθών (pecuniary losses)^{111,112}.

64. Εν προκειμένω για τις ανάγκες εξέτασης της παρούσας, όπως αναλύεται στη συνέχεια, **δεν απαιτείται ακριβής οριοθέτηση των σχετικών αγορών υπηρεσιών**, καθώς η εκτίμηση των μεριδίων των εμπλεκόμενων στη γνωστοποιηθείσα πράξη μερών, ακόμη και υπό τη στενότερη επιμέρους διάκριση, όπως εκείνη προβλέπεται στο εθνικό νομοθετικό πλαίσιο (βλ. άρθρα 4 και 5 του ν. 4364/2016), δεν δημιουργεί προβληματισμό ως προς τις επιπτώσεις της υπό κρίση συγκέντρωσης στις ανταγωνιστικές συνθήκες των επηρεαζόμενων σχετικών αγορών.
65. Αναφορικά με τη **γεωγραφική αγορά**, τόσο η ΕΑ, σε σειρά αποφάσεών της¹¹³ όσο και η Ε.Επ.¹¹⁴, έχουν κρίνει ότι η **σχετική γεωγραφική αγορά** των ασφαλιστικών υπηρεσιών **είναι εγχώρια**, ως αποτέλεσμα των εθνικών δικτύων διανομής, των εδραιωμένων δομών της αγοράς, των διαφόρων φύσεων οικονομικών εμποδίων και των διαφορετικών κανονιστικών και εποπτικών συστημάτων¹¹⁵. Ενδεχόμενη εξαίρεση σημειώνεται για κάποιες κατηγορίες κινδύνων [όπως η ευρύτερη κατηγορία θαλάσσιας, αεροπορικής και ασφάλισης μεταφορών (MAT)] ενδεχομένως δεδομένου του διασυνοριακού χαρακτήρα των εν λόγω μεταφορών, καθώς και γενικότερα για κατηγορίες ασφαλίσεως υψηλού κινδύνου με την Ε.Επ να αποδέχεται ως σχετική γεωγραφική αγορά ευρύτερη της εγχώριας, αφήνοντας ωστόσο το ζήτημα εντέλει ανοικτό¹¹⁶.

¹⁰⁷ Σύμφωνα με [...].

¹⁰⁸ [...].

¹⁰⁹ Αντιστοιχεί στο κλάδο «13. Γενική Αστική Ευθύνη» της ασφάλισης κατά ζημιών του άρθρου 4 του Ν. 4364/2016.

¹¹⁰ Σύμφωνα με [...].

¹¹¹ Σύμφωνα με [...].

¹¹² Σημειώνεται ότι οι ανωτέρω κατηγορίες ασφαλίσεων διαφοροποιούνται από την κατά τα άρθρα 4 και 5 του Ν. 4364/2016 διάκριση των κλάδων/υποκλάδων ασφάλισης, καθώς σύμφωνα με τη Γνωστοποιούσα ακολουθούν τη κατηγοριοποίηση που παρέχεται στη Φερεγγυότητα II (Οδηγία 2009/138/ΕΚ), βάσει της οποίας αναρτώνται και δημοσιεύονται οι ετήσιες εκθέσεις φερεγγυότητας στις οποίες υποχρεούνται όλες οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις. (Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. 1481/16.2.2021 και 1887/1.3.2021 απαντητικές επιστολές).

¹¹³ Βλ. τις υπ' αριθ. 26/1996, 85/1997, 7/Π/1998, 133/Π/2000, 179/Π/2001, 380/Υ/2008, 417/Υ/2008, 449/Υ/2009, αλλά και τις πρόσφατες 534/Υ/2012, 549/Υ/2012 Πειραιώς-Αγροτική, 556/Υ/2012 Alpha-Εμπορική, 562/Υ/2013 Εθνική-Eurobank, 566/Υ/2013 Πειραιώς-Millennium, 594/2014 Ergo – ΑΤΕ, καθώς και 677/2019 Όμιλος ΑΙΓ – ΑΙΓ Hellas αποφάσεις της ΕΑ.

¹¹⁴ Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις Μ.759 SUNALLIANCE / ROYALINSURANCE και Μ.2343 TOROASSICURAZIONI / LLOYDITALICO

¹¹⁵ Αν και η Ε.Επ. αναγνωρίζει ότι η ασφαλιστική αγορά καθίσταται διαρκώς πιο προσβάσιμη και ανοικτή στον ενδοκοινοτικό ανταγωνισμό, διατηρεί την προσέγγιση ότι οι αγορές της ασφάλισης ζωής και κατά κινδύνων ζημιών είναι εθνικές κατά βάση, επί τη βάση και των ανωτέρω αναφερομένων λόγων, ήτοι λόγω των ιδιαίτερων δικτύων διανομής, των καθιερωμένων δομών της αγοράς, των οικονομικών εμποδίων και των διαφορετικών εποπτικών πλαισίων. Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις Ε.Επ. Μ.6053 CVC/Apollo/Brit Insurance, παρ. 17 και Μ.6649 Allianz/Insurance Portfolio and Brokerage Services of GAN Eurocourtage, παρ. 18.

¹¹⁶ Βλ. ενδεικτικά Απόφαση Ε.Επ. Μ.9056-Generali CEE/AS, παρ. 16, Μ. 6217-Baloise Holding/Nateus/Nateus Life, παρ.31.

66. Εν προκειμένω και για τις ανάγκες της παρούσας λαμβάνεται υπόψη ως σχετική γεωγραφική αγορά αναφορικά με τις σχετικές αγορές υπηρεσιών παροχής ασφάλισης ζωής και κατά ζημιάς, η ελληνική επικράτεια¹¹⁷.
67. Αντιθέτως, όσον αφορά στην οριοθέτηση της γεωγραφικής αγοράς της παροχής **υπηρεσιών αντασφάλισης**, κατά πάγια πρακτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής¹¹⁸, αυτή λογίζεται ως παγκόσμια, λόγω της ανάγκης ομαδοποίησης κινδύνων σε παγκόσμια βάση και της διεξαγωγής αντασφαλιστικών συναλλαγών σε διεθνές επίπεδο. Εξάλλου, η παρουσία πολυεθνικών εταιριών που παρέχουν αντασφαλιστικές υπηρεσίες σε παγκόσμιο επίπεδο αποτελεί επιπλέον ένδειξη της ύπαρξης παγκόσμιας αγοράς στο συγκεκριμένο κλάδο¹¹⁹. Ως εκ τούτου, εν προκειμένω, **η γεωγραφική αγορά της αντασφάλισης δέον να οριοθετηθεί ως παγκόσμια**, με βάση την πάγια ευρωπαϊκή νομολογία. Παρά ταύτα, η ακριβής οριοθέτηση της εν λόγω γεωγραφικής αγοράς παρέλκει, δεδομένου ότι ακόμα και υπό τη στενότερη θεώρηση αυτής (σε εθνικό επίπεδο), η υπό κρίση πράξη δεν μεταβάλλει τις ανταγωνιστικές συνθήκες στην εν λόγω αγορά¹²⁰.

Δ.3. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ – ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ

68. Όπως αναφέρει η Γνωστοποιούσα, στην Ελλάδα¹²¹ μπορούν να παρέχουν υπηρεσίες ασφάλισης αποκλειστικά ιδιωτικές επιχειρήσεις που λειτουργούν στην Ελλάδα είτε υπό καθεστώς εγκατάστασης είτε ελεύθερης παροχής υπηρεσιών και συγκεκριμένα: ελληνικές ασφαλιστικές εταιρίες, ελληνικοί αλληλασφαλιστικοί συνεταιρισμοί¹²², ευρωπαϊκές ασφαλιστικές επιχειρήσεις δυνάμει της ενιαίας τους άδειας, οι οποίες διαθέτουν υποκατάστημα στην Ελλάδα ή ασκούν τη δραστηριότητα τους βάσει του καθεστώτος ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, και ασφαλιστικές επιχειρήσεις με έδρα τρίτη, εκτός ΕΕ, χώρα, οι οποίες όμως έχουν εγκατασταθεί στην Ελλάδα σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4364/2016. Όπως ειδικότερα αναφέρεται στη Γνωστοποίηση¹²³, σύμφωνα με τα άρθρα 10 και 11 παρ. 1 Ν. 4364/2016, η λειτουργία ελληνικής ασφαλιστικής επιχείρησης προϋποθέτει άδεια που χορηγείται από την Τράπεζα της Ελλάδος, ως αρμόδια

¹¹⁷ Σημειώνεται ότι με την ανωτέρω θεώρηση της γεωγραφικής αγοράς συμφωνεί και η Γνωστοποιούσα, η οποία επισημαίνει την επιφύλαξη της ως προς την αγορά ασφάλισης ΜΑΤ, η οποία, κατά την άποψή της, μπορεί να οριστεί ως τουλάχιστον κοινοτική. (βλ. Γνωστοποίηση, Τμήμα 6.ii).

¹¹⁸ Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις Ε.Επ. Μ.4059 SwissRe/GEInsurance Solutions, παρ. 11, Μ.5083 Groupama /OTP Garancia, παρ.16, Μ.5925 MetLife/Alico/Delam, παρ.15, Μ.6053 CVC / Apollo / BritInsurance, παρ. 26, Μ.6521 Talanx International/ MeijiYasudaLifeInsurance/ Warta, παρ. 61 και Μ.6743 Talanx International/Meiji Yasuda Life Insurance Company/HDIPoland, παρ. 50. Ειδικότερα, στις ανωτέρω αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κρίνεται ότι από τη στιγμή που οι αντασφαλιστικές συναλλαγές γίνονται μεταξύ εταιριών του κλάδου και τα σχετικά προϊόντα δεν απευθύνονται στο ευρύ κοινό, η αντασφαλιστική δραστηριότητα ελέγχεται από τις αρμόδιες εθνικές αρχές σε μικρότερο βαθμό σε σχέση με την παροχή απευθείας ασφαλιστικών υπηρεσιών στο γενικό κοινό. Τούτο, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι η αντασφάλιση διεξάγεται χωρίς την ανάγκη διατήρησης μεγάλου δικτύου διανομής, καταδεικνύει ότι η σχετική γεωγραφική αγορά έχει διεθνή χαρακτήρα.

¹¹⁹ Βλ. Αποφάσεις Ε.Επ. Μ.491 General Re/Kolnische Re, παρ. 11 και Μ.601 Employers Reinsurance Corporation / AachenerRuckversicherungs - Gesellschaft AG, παρ.12.

¹²⁰ Την ίδια θεώρηση έχει ακολουθήσει και η Ε.Α. σε πρόσφατες αποφάσεις της (βλ. ενδεικτικά 594/2014 Ergo – ATE και 677/2019 Όμιλος AIG – AIGHellas), χωρίς ωστόσο να χρειαστεί να προβεί σε ακριβή οριοθέτηση της σχετικής γεωγραφικής αγοράς της αντασφάλισης, λόγω έλλειψης, σε κάθε περίπτωση, αρνητικών επιπτώσεων στον εγχώριο ανταγωνισμό.

¹²¹ «[σ]ύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 2, 10 και 11 του ν. 4364/2016 και υπό τις εκεί οριζόμενες προϋποθέσεις, εργασίες ασφαλίσεως». Βλ. Τμήμα 8.10 Γνωστοποίησης.

¹²² Σύμφωνα με το αρ.14 παρ. 1(β) Ν. 4364/2016.

¹²³ Βλ. Τμήμα 8.10 Γνωστοποίησης.

εποπτική αρχή κατά κλάδο ασφάλισης (κατά ζημιών ή ζωής). Η άδεια ισχύει για το σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ενιαία άδεια), συνεπώς η ενδιαφερόμενη επιχείρηση δύναται να ασκήσει τις δραστηριότητες της σε άλλο κράτος-μέλος, είτε με καθεστώς εγκατάστασης (ίδρυση υποκαταστήματος), είτε με καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

69. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος (ΕΑΕΕ) την περίοδο 2018-2020 δραστηριοποιούνταν στη ελληνική αγορά 19 εταιρείες στον κλάδο ζωής και 41 στο κλάδο κατά ζημιάς είτε με μικτή άδεια (ζωής και κατά ζημιάς) είτε με αμιγώς του κλάδου δραστηριοποίησης τους (είτε ζωής είτε κατά ζημιάς), ενώ ο αριθμός αυτός διαφοροποιείται αναλόγως της ειδικότερης κατηγορίας/κλάδου ασφάλισης. Το σύνολο των μελών της ΕΑΕΕ ανέρχεται σε 48 συνολικά εταιρείες με έδρα στην Ελλάδα, καθώς και υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιρειών, η δραστηριότητα των οποίων αντιπροσωπεύει, κατά τις εκτιμήσεις της ΕΑΕΕ, περίπου το 95% με 97% της συνολικής ετήσιας παραγωγής ασφαλίσεων των εγκατεστημένων επιχειρήσεων¹²⁴. Επιπλέον, στα ανωτέρω θα πρέπει να ληφθεί υπόψη και η δραστηριότητα αλλοδαπών εταιρειών μέσω της Ελεύθερης Παροχής Υπηρεσιών (ΕΠΥ), για τις οποίες η ΕΑΕΕ δεν διαθέτει στοιχεία.
70. Συναφώς σημειώνεται ότι σύμφωνα με τα στοιχεία της ΤτΕ¹²⁵ στην ελληνική αγορά δραστηριοποιείται πληθώρα εταιρειών μέσω της Ελεύθερης Παροχής Υπηρεσιών προερχόμενες από 27 χώρες του ΕΟΧ, καθώς και υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιρειών 9 χωρών του ΕΟΧ. Ειδικότερα, σύμφωνα με την Έκθεση Διοικητή της ΤτΕ για το 2019 «δραστηριότητα στην Ελλάδα ασκούν και 246 ασφαλιστικές επιχειρήσεις που έχουν την έδρα τους σε άλλο κράτος-μέλος της ΕΕ με καθεστώς είτε ελεύθερης εγκατάστασης (υπο-κατάστημα) είτε ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, και οι οποίες εποπτεύονται, ως προς τη χρηματοοικονομική τους κατάσταση, από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές των χωρών καταγωγής τους»¹²⁶. Επισημαίνεται περαιτέρω ότι επί του παρόντος στην Ελλάδα δεν δραστηριοποιούνται υποκαταστήματα ασφαλιστικών εταιρειών τρίτων χωρών¹²⁷.
71. Σύμφωνα με την Γνωστοποιούσα, η ελληνική ασφαλιστική αγορά θα μπορούσε να χαρακτηριστεί «ως ώριμη και κερδοφόρα αγορά ενώ έχει δείξει αξιοσημείωτη ανθεκτικότητα στο πλαίσιο της πρόσφατης χρηματοπιστωτικής κρίσης»¹²⁸. Όπως ειδικότερα αναφέρει¹²⁹ υπάρχουν πολλές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην ελληνική αγορά επί του ασφαλιστικού κλάδου με την πλειοψηφία αυτών να δραστηριοποιούνται στον κλάδο των γενικών ασφαλειών (non-life insurance). Η διείσδυση εντός της Ελληνικής επικράτειας είναι πολύ χαμηλή σε σύγκριση με την Ευρώπη γεγονός που υποδηλώνει σημαντικό ανεκμετάλλευτο δυναμικό, ωστόσο επί τη βάση των εξελίξεων της τελευταίας δεκαετίας, η διεισδυτικότητα (penetration) της ασφαλιστικής αγοράς παρουσίασε αύξηση σε σχέση με τον εθνικό ΑΕΠ (GDP Growth).

¹²⁴Βλ την υπ' αριθ. πρωτ. 1690/23.2.2021 απαντητική επιστολή της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος (ΕΑΕΕ).

¹²⁵Βλ την υπ' αριθ. πρωτ. 1793/25.02.2021 απαντητική επιστολή της ΤτΕ.

¹²⁶σελ 224 Έκθεσης (διαθέσιμη στο <https://www.bankofgreece.gr/ekdoseis-ereyna/ekdoseis/ekthesh-dioikthh>).

¹²⁷ βλ. υπ. 125 της παρούσας.

¹²⁸Βλ. Τμήμα 8.7 Γνωστοποίησης.

¹²⁹Βλ. Τμήμα 8.7 Γνωστοποίησης.

72. Επιπλέον, συμπληρώνει η γνωστοποιούσα σχετικά ότι η προτίμηση των πελατών είναι ένας σημαντικός παράγοντας, ειδικά τα τελευταία χρόνια και ο κύριος παράγοντας διαμόρφωσης της προτίμησης αυτής είναι η εμπειρία και η εξυπηρέτηση των πελατών. Η ύπαρξη πλήρους γκάμας προϊόντων έχει θετικό αντίκτυπο, εντούτοις η πλειονότητα των Ελλήνων πελατών ασφαρίζεται μόνο για υποχρεωτικούς σκοπούς. Ενώ αναγνωρίζει πολύ σημαντικά οφέλη που δημιουργούνται από την ύπαρξη δικτύου είτε μέσω αποκλειστικών πρακτόρων (tied agency) είτε μέσω συμφωνιών διανομής ασφαλιστικών προϊόντων μέσω τραπέζης (bancassurance agreements). Επιπροσθέτως αναφέρει ότι *«η διαφοροποίηση των (ασφαλιστικών) προϊόντων υποχρεωτικής ασφάλισης είναι περιορισμένη και η ζήτηση καθορίζεται από την τιμή του προϊόντος. Ωστόσο, υπάρχουν ορισμένες εταιρείες που εξειδικεύονται σε συγκεκριμένη σειρά επιχειρηματικών/ασφαλιστικών καλύψεων. Οι μεγαλύτερες ασφαλιστικές εταιρείες και οι πολυεθνικοί ασφαλιστικοί όμιλοι παρέχουν προϊόντα που καλύπτουν ένα ευρύτερο φάσμα ασφαλίσσεων»¹³⁰.*
73. Σύμφωνα με τη Γνωστοποιούσα¹³¹, οι βασικότερες κατηγορίες πελατών αφορούν: α) Πελάτες που αγοράζουν προϊόντα υποχρεωτικής ασφάλισης. Ένας τυπικός πελάτης αυτής της κατηγορίας επιλέγει κατ' αρχήν με βάση την τιμή και επιθυμεί ουσιαστικά να εξασφαλίσει τη συμμόρφωσή του με τις προϋποθέσεις του νόμου, β) Πελάτες που αγοράζουν επιπρόσθετα προϊόντα ασφαλιστικής κάλυψης στον κλάδο της ζωής και της υγείας: Ένας τυπικός πελάτης αυτής της ομάδας εκτιμά την ασφαλιστική αξία επιλέγοντας την κατάλληλη εταιρεία και καλύπτεται για τους κλάδους Ζωής/Υγείας και για τον κλάδο Περιουσίας, γ) Μικρές επιχειρήσεις, οι οποίες ασφαρίζονται για λόγους συμμόρφωσης με τη νομοθεσία και για την κάλυψη των κύριων κινδύνων των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων τους και δ) Μεγάλες επιχειρήσεις, οι οποίες κατανοούν την ασφάλιση ως βασική ανάγκη, αγοράζοντας κατάλληλα ασφαλιστικά προϊόντα για τον περιορισμό των πιθανών κινδύνων που σχετίζονται με τις πολύπλοκες επιχειρηματικές δραστηριότητές τους.
74. Αναφορικά με λοιπούς παράγοντες που επηρεάζουν την είσοδο/επέκταση στην (προϊοντική και γεωγραφική) αγορά, σύμφωνα με τη Γνωστοποιούσα¹³², κύριοι παράγοντες είναι η καλή φήμη, οι ανταγωνιστικές τιμές και τα διαθέσιμα κανάλια πωλήσεων. Σχετικά με τυχόν οικονομίες κλίμακας, σημειώνει ότι ο αντίκτυπος αυτών είναι περιορισμένος σε σύγκριση με άλλες αγορές, επειδή οι διοικητικές δαπάνες είναι ένα μικρό μέρος του συνολικού κόστους.
75. Περαιτέρω επισημαίνει¹³³ ότι η ελληνική αγορά δεν εκτιμάται ως ώριμη όσον αφορά συμφωνίες συνεργασίας, αν και υπάρχουν κάποιες δυνατότητες οριζόντιας συνεργασίας για την κάλυψη πολύ μεγάλων κινδύνων ορισμένων πελατών (coinsurance), όταν αυτοί δεν μπορούν να καλυφθούν από μεμονωμένους ασφαλιστές. Αυτές οι συμφωνίες συνεργασίας (πρόκειται για συμφωνίες 'συνασφάλισης' -coinsurance) τίθενται σε ισχύ με βάση όρους που ισχύουν ανά περίπτωση κατά πρωτοβουλία των μεσιτών, στην Ελλάδα δεν συνάπτονται επί τη βάση της «παθητικής εις ολόκληρον ενοχής», ήτοι ο συμμετέχων σε μια τέτοια συμφωνία (follower) ο οποίος υπογράφει το ασφαλιστήριο του κύριου ασφαλιστή (leader), υπέχει ευθύνη για το δικό του μερίδιο και ο κύριος

¹³⁰Βλ. Τμήμα 8.7 Γνωστοποίησης.

¹³¹Βλ. Τμήμα 8.7 Γνωστοποίησης.

¹³²Βλ. Τμήμα 8.10 Γνωστοποίησης.

¹³³Βλ. Τμήμα 8.13 Γνωστοποίησης.

ασφαλιστής δεν υπέχει ευθύνη για το μερίδιο του συμμετέχοντος (follower) ασφαλιστή¹³⁴. Στο πλαίσιο αυτό η Γνωστοποιούσα έχει συνάψει ορισμένες συμφωνίες 'συνασφάλισης' (coinsurance), με ειδικότερους όρους που συμφωνούνται ανά περίπτωση, ενώ η ΑΧΑ ασφαλιστική δεν διαθέτει ειδικό (τυποποιημένο) πλαίσιο για τη σύναψη συμφωνιών 'συνασφάλισης' (coinsurance).

Δ.4. ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

76. Για τους σκοπούς της πλήρους διερεύνησης των μεριδίων αγοράς των συμμετεχουσών επιχειρήσεων τόσο στις ευρύτερες αγορές των πρωτασφαλίσεων ζωής και ζημιών και αντασφαλίσεων όσο και στις ενδεχόμενες υπο-αγορές αυτών, η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού (εφεξής και «Γ.Δ.Α.») συνέλεξε στοιχεία από την Διεύθυνση Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης της Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ)¹³⁵ και την Ένωση Ασφαλιστικών Εταιρειών Ελλάδας (ΕΑΕΕ)¹³⁶.
77. Στη συνέχεια της παρούσας παρουσιάζεται η δραστηριότητα των μερών στην σχετική αγορά παροχής ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών υπηρεσιών και τα μερίδια αγοράς τους στις ευρύτερες αγορές πρωτασφάλισης ζωής, πρωτασφάλισης κατά ζημιάς και αντασφάλισης.

ΑΓΟΡΑ ΠΡΩΤΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΖΩΗΣ ¹³⁷						
	2018		2019		εννέαμηνο 2020 ^(**)	
Όμιλος Generali	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[5-10]%
-Generali Hellas	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[5-10]%
- Europ Assistance	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
- ΕΠΥ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
ΑΧΑ Ασφαλιστική	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
Ενιαία Οντότητα	[...]	[5-10]%	[...]	[5-10]%	[...]	[5-10]%
ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΑΣ ^(*)	[...]	100,00%	[...]	100,00%	[...]	100,00%

(*) Περιλαμβάνει τα στοιχεία των εταιρειών – μελών της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιρειών Ελλάδας, όπως παρασχεθήκαν από αυτή, καθώς και τη δραστηριότητα μέσω ΕΠΥ/Υποκαταστημάτων όπως παρασχεθήκε από την ΤτΕ. Στα σύνολα αγοράς δεν έχουν ληφθεί υπόψη υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιρειών / μέλη της ΕΑΕΕ προς αποφυγή ενδεχόμενου διπλοϋπολογισμού

¹³⁴ Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 4 του Κανονισμού 267/2010 (ο οποίος δεν ισχύει πια, καθώς η ισχύς του έληξε στις 31.3.2017 δυνάμει του άρθρου 9 αυτού) για την εφαρμογή του άρθρου 101 παρ. 3 της ΣΛΕΕ σε ορισμένες κατηγορίες συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών στον τομέα των ασφαλίσεων (Κανονισμός Ομαδικής Απαλλαγής ή InsuranceBlockExemptionRegulation / IBER) «Με τον όρο «όμιλοι συνασφάλισης», νοούνται όμιλοι που συστήνονται από ασφαλιστικές επιχειρήσεις είτε άμεσα είτε από μεσίτες ή εγκεκριμένους πράκτορες, με εξαίρεση τις ad-hoc συμφωνίες συνασφάλισης στην αγορά ασφαλιστών, βάσει των οποίων μέρος του κινδύνου καλύπτεται από έναν κύριο ασφαλιστή και το υπόλοιπο τμήμα του κινδύνου από άλλους ασφαλιστές που καλούνται να καλύψουν το συγκεκριμένο υπόλοιπο, οι οποίοι: α) συμφωνούν να αναλάβουν εξ ονόματος και για λογαριασμό όλων των συμμετεχόντων την ασφάλιση μιας συγκεκριμένης κατηγορίας κινδύνων· ή β) αναθέτουν την ανάληψη και τη διαχείριση της ασφάλισης μιας συγκεκριμένης κατηγορίας κινδύνων εξ ονόματος και για λογαριασμό τους, σε μία από τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις, σε κοινό μεσίτη ή σε κοινό φορέα που δημιουργείται για το σκοπό αυτό». Οι συμφωνίες συνασφάλισης αφορούν τα ασφαλιστικά pools.

¹³⁵ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 1373/12.2.2021 επιστολή παροχής στοιχείων της ΓΔΑ και την υπ' αριθ. πρωτ. 1793/25.2.2021 απαντητική επιστολή της ΤτΕ.

¹³⁶ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 1375/12.2.2021 επιστολή παροχής στοιχείων της ΓΔΑ και την υπ' αριθ. πρωτ. 1690/23.2.2021 απαντητική επιστολή της ΕΑΕΕ.

¹³⁷ Σημειώνεται επικουρικά ότι σε περίπτωση διάκρισης της σχετικής αγοράς πρωτασφάλισης Ζωής σε Ομαδικές και Ατομικές Ασφαλίσεις, σύμφωνα με τα προσκομισθέντα στοιχεία και την έρευνα της Υπηρεσίας το κοινό μερίδιο της ενιαίας οντότητας κυμαίνεται στο [0-5]% με [0-5]% στις ατομικές και στο [0-5]% με [0-5]% στις ομαδικές για τα έτη 2018-2019.

ΑΓΟΡΑ ΠΡΩΤΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΖΩΗΣ ¹³⁷						
	2018		2019		εννέαμηνο 2020 ^(**)	
^(**) Δεν περιλαμβάνει τη δραστηριότητα μέσω ΕΠΥ, καθώς δεν υπάρχουν επίσημα στοιχεία για το εννέαμηνο του 2020. Ωστόσο εάν υποθεθεί ότι η δραστηριότητα των ΕΠΥ του Ομίλου Generali στην πρωτασφάλιση ζωής παραμένει στην ίδια αναλογία (εν προκειμένου περί το [0-5]%-[0-5]%) της συνολικής δραστηριότητας ΕΠΥ στη πρωτασφάλιση ζωής, τότε τα μερίδια αγοράς των μερών και της ενιαίας οντότητας διαμορφώνονται σε χαμηλότερα από τα εδώ παρατιθέμενα. Ειδικότερα ο Όμιλος Generali στο [5-10]%-[5-10]%, η ΑΧΑ Ασφαλιστική στο [0-5]%-[0-5]%, και η ενιαία οντότητα στο [5-10]%-[5-10]%						

ΑΓΟΡΑ ΠΡΩΤΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΤΑ ΖΗΜΙΑΣ						
	2018		2019		εννέαμηνο 2020 ^(**)	
Όμιλος Generali	[...]	[5-10]%	[...]	[0-5]%	[...]	[5-10]%
-Generali Hellas	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[5-10]%
- Europ Assistance	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
- ΕΠΥ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
ΑΧΑ Ασφαλιστική	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[5-10]%
Ενιαία Οντότητα	[...]	[10-15]%	[...]	[5-10]%	[...]	10-15]%
ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΑΣ^(*)	[...]	100,00%	[...]	100,00%	[...]	100,00%
^(*) Περιλαμβάνει τα στοιχεία των εταιρειών- μελών της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιρειών Ελλάδας, όπως παρασχέθηκαν από αυτή, καθώς και τη δραστηριότητα μέσω ΕΠΥ/Υποκαταστημάτων, όπως παρασχέθηκε από την ΤτΕ. Στα σύνολα δεν έχουν ληφθεί υπόψη υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιρειών / μέλη της ΕΑΕΕ προς αποφυγή ενδεχόμενου διπλοϋπολογισμού. Σημειώνεται ότι παρατηρείται πολύ μικρή διαφοροποίηση μεταξύ των στοιχείων της ΕΑΕΕ και των παρασχεθέντων από τη Γνωστοποιούσα αναφορικά με τη δραστηριότητα της [...], η οποία ωστόσο δεν διαφοροποιεί το τελικό μερίδιο αγοράς.						
^(**) Δεν περιλαμβάνει τη δραστηριότητα μέσω ΕΠΥ, καθώς δεν υπάρχουν επίσημα στοιχεία για το εννέαμηνο του 2020. Ωστόσο εάν υποθεθεί ότι η δραστηριότητα των ΕΠΥ της Generali στην πρωτασφάλιση κατά ζημιάς παραμένει στην ίδια αναλογία (εν προκειμένου περί το [0-5]%-[0-5]%) της συνολικής δραστηριότητας ΕΠΥ στη πρωτασφάλιση κατά ζημιάς, τότε τα μερίδια αγοράς των μερών και της ενιαίας οντότητας διαμορφώνονται σε χαμηλότερα από τα εδώ παρατιθέμενα. Ειδικότερα ο Όμιλος Generali στο [0-5]%-[5-10]%, η ΑΧΑ Ασφαλιστική στο [0-5]%-[0-5]%, και η ενιαία οντότητα στο [5-10]%-[10-15]%						

78. Σημειώνεται ότι ως προς την ανωτέρω αγορά πρωτασφάλισης κατά ζημιάς, τα στοιχεία των δραστηριοποιούμενων εταιριών, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΑΕΕ παρατίθενται αναλυτικά στο Παράρτημα 1 της παρούσας.

ΑΓΟΡΑ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΗΣ (ανάληψεις)						
	2018		2019		εννέαμηνο 2020 ^(***)	
Όμιλος Generali	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
-Generali Hellas ^(*)	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
- Europ Assistance	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
- ΕΠΥ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
ΑΧΑ Ασφαλιστική	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
Ενιαία Οντότητα	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΑΣ^(**)	[...]	100,00%	[...]	100,00%	[...]	100,00%
^(*) Σύμφωνα με τη Γνωστοποιούσα, [...]						
^(**) Σύνολο Αγοράς, όπως προκύπτει από τα στοιχεία που προσκόμισε η ΤτΕ αναφορικά με τη δραστηριότητα ανάληψης αντασφάλισης των ασφαλιστικών εταιριών που εποπτεύει και τη δραστηριότητα των ΕΠΥ και υποκαταστημάτων ξένων ασφαλιστικών.						
^(***) Σύνολο Αγοράς εννεαμήνου 2020 κατά προσέγγιση. Σημειώνεται ότι αναφορικά με το σύνολο αγοράς για το εννέαμηνο του 2020 υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία μόνο για τη σχετική δραστηριότητα των εποπτευόμενων από την ΤτΕ ασφαλιστικών εταιριών. Ως εκ τούτου η κατά το 2018 και 2019 αναλογία μεταξύ της δραστηριότητας των ΕΠΥ/Υποκαταστημάτων και των εποπτευόμενων από την ΤτΕ εταιριών εφαρμόστηκε για την εν λόγω περίοδο.						

79. Όσον αφορά στις ενδεχόμενες επιμέρους υπο-αγορές δραστηριοποίησης των μερών, υπό τη στενότερη δυνατή θεώρηση αυτών, σύμφωνα με το εθνικό νομοθετικό πλαίσιο, και συγκεκριμένα την κατηγοριοποίηση των άρθρων 4 και 5 του Ν. 4364/2016, σημειώνεται ότι παρουσιάζεται αλληλοεπικάλυψη στους Κλάδους Πρωτασφάλισης Ζωής «Ι. Ασφαλίσεις Ζωής», «ΙΙ. Ασφαλίσεις Ζωής συνδεδεμένες με επενδύσεις» και «VII. Διαχείριση συλλογικών συνταξιοδοτικών κεφαλαίων» και στους Κλάδους Πρωτασφάλισης Κατά Ζημιάς «1. Ατυχήματα», «2. Ασθένειες», «3. Χερσαία Οχήματα», «6. Πλοία(θαλάσσια, λιμναία, ποτάμια), «7. Μεταφερόμενα Εμπορεύματα», «8. Πυρκαϊά και στοιχεία φύσης», «9. Λοιπές Ζημιές αγαθών», «10. Αστική Ευθύνη χερσαίων οχημάτων», «12. Αστική ευθύνη πλοίων», «13. Γενική Αστική Ευθύνη», «16. Διάφορες χρηματικές απώλειες», «18. Βοήθεια».
80. Σημειώνεται ότι στη πλειονότητα των ανωτέρω ενδεχόμενων υπο-αγορών τα μέρη κατέχουν από κοινού μερίδιο χαμηλότερο του 15% καθιστώντας τις ακόλουθες μη επηρεαζόμενες. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΑΕΕ όσον αφορά α) στον κλάδο Ζωής «Ι. Ασφαλίσεις Ζωής», το κοινό μερίδιο αγοράς για το 2018 ανέρχεται σε [5-10]%, για το 2019 σε [5-10]% και για το εννεάμηνο του 2020 σε [10-15]%, β) στον κλάδο Ζωής «ΙΙΙ. Ασφαλίσεις Ζωής συνδεδεμένες με επενδύσεις», το κοινό μερίδιο αγοράς για το 2018 ανέρχεται σε [0-5]%, για το 2019 σε [0-5]% και για το εννεάμηνο του 2020 σε [0-5]%, και γ) στον κλάδο Ζωής «VII. Διαχείριση συλλογικών συνταξιοδοτικών κεφαλαίων», το κοινό μερίδιο αγοράς για το 2018 ανέρχεται σε [10-15]%, για το 2019 σε [5-10]% και για το εννεάμηνο του 2020 σε [10-15]%, δ) στον κλάδο κατά ζημιάς «1. Ατυχήματα», το κοινό μερίδιο αγοράς για το 2018 ανέρχεται σε [5-10]%, για το 2019 σε [10-15]% και για το εννεάμηνο του 2020 σε [10-15]%, ε) στον κλάδο κατά ζημιάς «2. Ασθένειες», το κοινό μερίδιο αγοράς για το 2018 ανέρχεται σε [5-10]%, για το 2019 σε [5-10]%, ενώ για το εννεάμηνο του 2020 δραστηριοποίηση εμφανίζει μόνο η ΑΧΑ, στ) στον κλάδο κατά ζημιάς «3. Χερσαία Οχήματα», το κοινό μερίδιο αγοράς για το 2018 ανέρχεται σε [5-10]%, για το 2019 σε [5-10]% και για το εννεάμηνο του 2020 σε [5-10]%, ζ) στον κλάδο κατά ζημιάς «6. Πλοία (θαλάσσια, λιμναία, ποτάμια)», το κοινό μερίδιο αγοράς για το 2018 ανέρχεται σε [10-15]%, για το 2019 σε [10-15]% και για το εννεάμηνο του 2020 σε [10-15]%, η) στον κλάδο κατά ζημιάς «10. Αστική Ευθύνη χερσαίων οχημάτων», το κοινό μερίδιο αγοράς για το 2018 ανέρχεται σε [5-10]%, για το 2019 σε [5-10]% και για το εννεάμηνο του 2020 σε [5-10]%, θ) στον κλάδο κατά ζημιάς «12. Αστική ευθύνη πλοίων», το κοινό μερίδιο αγοράς για το 2018 ανέρχεται σε 8,68%, για το 2019 σε [5-10]% και για το εννεάμηνο του 2020 σε [5-10]%, ι) στον κλάδο κατά ζημιάς «16. Διάφορες χρηματικές απώλειες», το κοινό μερίδιο αγοράς για το 2018 ανέρχεται σε [10-15]%, για το 2019 σε [10-15]% και για το εννεάμηνο του 2020 σε [10-15]%, ια) στον κλάδο κατά ζημιάς «18. Βοήθεια», το κοινό μερίδιο αγοράς για το 2018 ανέρχεται σε [5-10]%, για το 2019 σε [5-10]% και για το εννεάμηνο του 2020 σε [5-10]%.¹³⁸
81. Εκ των ανωτέρω ενδεχόμενων υπο-αγορών¹³⁸, ως επηρεαζόμενες δύνανται να θεωρηθούν, με κοινό μερίδιο άνω του 15%, οι ακόλουθες κατηγορίες «7. Μεταφερόμενα εμπορεύματα», «8. Πυρκαϊά

¹³⁸Σημειώνεται ότι στα ανωτέρω δεν έχει συμπεριληφθεί η σχετική δραστηριοποίηση εταιρειών μέσω ΕΠΥ, ωστόσο ο συνυπολογισμός της δραστηριότητας μέσω ΕΠΥ στις κατηγορίες που αυτό είναι εφικτό δεν αναμένεται να επηρεάσει ουσιαστικά τα ανωτέρω μερίδια αγοράς.

και στοιχεία φύσης» και «9. Λοιπές Ζημίες αγαθών» οι οποίες παρουσιάζονται αναλυτικά ακολούθως στις επόμενες ενότητες, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΑΕΕ. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τις εκτιμήσεις μεριδίων της Γνωστοποιούσας, λαμβάνοντας υπόψη δημοσιευμένα στοιχεία 14 συνολικά εταιριών, συμπεριλαμβανομένων των μερών (βλ. Τμήμα 6 Γνωστοποίησης και Παραρτήματα Θ και Ι αυτής) κατά το 2019 το κοινό μερίδιο των μερών στις επιμέρους σχετικές αγορές της εκ μέρους της προτεινόμενης οριοθέτησης ανερχόταν σε [15-25]% στην ασφάλιση Υγείας (Κλάδος Ι και ενδεχομένως Κλάδος 1 και 2), [15-25]% στην Ασφάλιση κατά Πυρκαϊάς και Λοιπών Ζημιών (Κλάδος 8 και 9), [25-35]% στην ασφάλιση ΜΑΤ (Κλάδος 4,5,6,7,11 και 12), και σε [25-35]% στην ασφάλιση λοιπών ζημιών αγαθών Pecuniary Losses (Κλάδος 16).

82. Σημειώνεται σχετικά ότι όσον αφορά στον Κλάδο κατά ζημιάς «13. Γενική Αστική Ευθύνη» σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΑΕΕ το κοινό μερίδιο των μερών κυμαίνεται περί το [15-25]% -[15-25]% καθιστώντας την εν λόγω αγορά ως επηρεαζόμενη. Ωστόσο λαμβανομένων υπόψη των εταιρειών που δραστηριοποιούνται μέσω της Ελεύθερης Παροχής Υπηρεσιών (ΕΠΥ) στην ασφάλιση του Κλάδου 13, το κοινό μερίδιο των μεριδίων καθίσταται κατώτερο του 15%. Ειδικότερα, για το 2018 ο Όμιλος Generali παρουσιάζει συνολική δραστηριότητα ύψους €[...] (€[...] μέσω της Generali Hellas και περί το €[...] μέσω εταιριών ΕΠΥ) και η AXA δραστηριότητα ύψους €[...]. Το σύνολο αγοράς για το 2018 για τον κλάδο 13 ανέρχεται σε €[...] (μέλη της ΕΑΕΕ και ΕΠΥ/ υποκαταστήματα – ενώ δεν έχουν υπολογιστεί υποκαταστήματα μέλη της ΕΑΕΕ προς αποφυγή διπλοϋπολογισμών) καθιστώντας το μερίδιο αγοράς της ενιαίας οντότητας για το 2018 σε [15-20]%. Αντιστοίχως για το 2019 ο Όμιλος Generali παρουσιάζει συνολική δραστηριότητα ύψους €[...] (€[...] μέσω της Generali Hellas και περί τα €[...] μέσω εταιριών ΕΠΥ) και η AXA δραστηριότητα ύψους €[...]. Το σύνολο αγοράς για το 2019 για τον κλάδο 13 ανέρχεται σε €[...] (μέλη της ΕΑΕΕ και ΕΠΥ/ υποκαταστήματα – ενώ δεν έχουν υπολογιστεί υποκαταστήματα μέλη της ΕΑΕΕ προς αποφυγή διπλοϋπολογισμών) καθιστώντας το μερίδιο αγοράς της ενιαίας οντότητας για το 2019 σε περί το [10-15]%.

Κλάδος 7: Μεταφερόμενα Εμπορεύματα

83. Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 4364/2016, ο κλάδος 7 της ασφάλισης κατά ζημιών καλύπτει κάθε ζημία την οποία υφίστανται τα μεταφερόμενα εμπορεύματα, περιλαμβανομένων αποσκευών και κάθε άλλου αγαθού, ανεξαρτήτως του μεταφορικού μέσου. Στο συγκεκριμένο κλάδο, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΑΕΕ, κατά την υπό εξέταση περίοδο εμφανίζουν δραστηριότητα 26 εταιρίες είτε με έδρα στην Ελλάδα είτε ως υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιρειών. Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται τα μερίδια αγοράς των μερών και των λοιπών δραστηριοποιούμενων εταιρειών όπως αυτά προκύπτουν από τα στοιχεία της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιρειών Ελλάδας, για τα έτη 2018-2019 και το εννεάμηνο 2020.

ΚΛΑΔΟΣ 7. ΜΕΤΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ							
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ (Ποσά πρωτασφάλισης σε €)							
		2018		2019		ΕΝΝΕΑΜΗΝΟ 2020	
		Ασφάλιστρα	Μ.Α.	Ασφάλιστρα	Μ.Α.	Ασφάλιστρα	Μ.Α.
1	GENERALI Hellas A.A.E.	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%
2	AXA A.A.E.	[...]	[10-15]%	[...]	[10-15]%	[...]	[15-25]%
3	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	[...]	[5-10] %	[...]	[5-10] %	[...]	[10-15] %
4	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Ε.Α. ΖΗΜΙΩΝ ΑΕ	[...]	[5-10] %	[...]	[5-10] %	[...]	[10-15] %

5	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[5-10] %	[...]	[5-10] %	[...]	[5-10] %
6	HDI GLOBAL SE, HELLAS	[...]	[0-5] %	[...]	[5-10] %	[...]	[0-5] %
7	ΕΘΝΙΚΗ Α.Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
8	AIG EUROPE LIMITED	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
9	EUROLIFE ERB Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
10	ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
11	GROUPAMA - PHOENIX	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
12	ERGO Α.Α.Ε.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
13	ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
14	INTERLIFE Α.Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
15	AGA International SA	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
16	ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
17	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
18	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
19	ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
20	ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
21	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
22	ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
23	PRIME INSURANCE COMPANY LIMITED	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
24	INTERASCO Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
25	PERSONAL Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
26	ROYAL & SUN ALLIANCE INSURANCE PLC	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
	ΕΝΙΑΙΑ ΟΝΤΟΤΗΤΑ	[...]	[35-45]%	[...]	[35-45]%	[...]	[25-35]%
	ΣΥΝΟΛΟ	[...]	100,00%	[...]	100,00%	[...]	100,00%

	ΗΗΙ - 2019	ΗΗΙ - εννιάμηνο 2020
Πριν τη συγκέντρωση	[...]	[...]
Μετά τη συγκέντρωση	[...]	[...]
Δ:	[...]	[...]

Χωρίς να συνυπολογιστεί η δραστηριότητα μέσω ΕΠΥ το κοινό μερίδιο αγοράς των μερών, με βάση τα στοιχεία της ΕΑΕΕ, στην ευρύτερη αγορά MAT) ανέρχεται για το 2018 σε [15-25]% και για το 2019 σε [25-35]% (ποσοστά τα οποία συνάδουν με τους υπολογισμούς της Γνωστοποιούσας η οποία στα Παραρτήματα Ι και Θ της Γνωστοποίησης δίνει κοινό μερίδιο της ενιαίας οντότητας ανερχόμενο σε [25-35]% και [25-35]% αντίστοιχα για το 2018 και 2019 επί 14 εταιριών). Συνυπολογίζοντας τη δραστηριότητα μέσω ΕΠΥ και υποκαταστημάτων αλλοδαπών εταιρειών τα ανωτέρω μερίδια διαμορφώνονται σε σημαντικά χαμηλότερα (ήτοι περί το [5-10]% και [5-10]% για το 2018 και 2019 αντίστοιχα, χωρίς να συνυπολογιστεί η δραστηριότητα των αλλοδαπών υποκαταστημάτων μελών της ΕΑΕΕ προς αποφυγή διπλοϋπολογισμού).

Κλάδος 8: Πυρκαϊά και στοιγία φύσης

84. Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 4364/2016, ο κλάδος 8 της ασφάλισης κατά ζημιών καλύπτει κάθε ζημία που υφίστανται αγαθά¹³⁹, εφόσον προξενείται από: α) πυρκαϊά, β) έκρηξη, γ) θύελλα, δ) στοιχεία της φύσεως άλλα εκτός θύελλης, ε) πυρηνική ενέργεια και στ) καθίζηση του εδάφους. Στο συγκεκριμένο κλάδο, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΑΕΕ, κατά την υπό εξέταση περίοδο, εμφανίζουν δραστηριότητα 27 εταιρείες είτε με έδρα στην Ελλάδα είτε ως υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιρειών. Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται τα μερίδια αγοράς των μερών και των λοιπών δραστηριοποιούμενων εταιρειών, όπως αυτά προκύπτουν από τα στοιχεία της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιρειών Ελλάδας για τα έτη 2018-2019 και το εννεάμηνο 2020.

ΚΛΑΔΟΣ 8. ΠΥΡΚΑΙΑ & ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΥΣΕΩΣ							
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ (Ποσά σε €)							
		2018		2019		ΕΝΝΕΑΜΗΝΟ 2020	
		Ασφάλιστρα	Μ.Α.	Ασφάλιστρα	Μ.Α.	Ασφάλιστρα	Μ.Α.
1	ΕΘΝΙΚΗ Α.Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[15-25] %	[...]	[15-25] %	[...]	[15-25] %
2	ERGO Α.Α.Ε.	[...]	[15-25] %	[...]	[15-25] %	[...]	[15-25] %
3	ΑΧΑ Α.Α.Ε.	[...]	[10-15]%	[...]	[10-15]%	[...]	[10-15]%
4	EUROLIFE ERB Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[5-10] %	[...]	[10-15] %	[...]	[5-10] %
5	INTEPAMERIKAN Ε.Ε.Α. ΖΗΜΙΩΝ ΑΕ	[...]	[5-10] %	[...]	[5-10] %	[...]	[5-10] %
6	GROUPAMA - PHOENIX	[...]	[5-10] %	[...]	[5-10] %	[...]	[5-10] %
7	GENERALI Hellas Α.Α.Ε.	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[5-10]%
8	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ ΑΕΓΑ	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
9	AIG EUROPE LIMITED	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
10	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	[...]	[5-10] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
11	HDI GLOBAL SE, HELLAS	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
12	INTERASCO Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
13	ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
14	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
15	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
16	ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
17	ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
18	INTERLIFE Α.Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
19	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
20	ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
21	ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
22	ΣΙΔΕΡΗΣ Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
23	PRIME INSURANCE COMPANY LIMITED	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
24	PERSONAL Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
25	CNP ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
26	HD Insurance Ltd	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
27	ROYAL & SUN ALLIANCE INSURANCE PLC	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
	ΕΝΙΑΙΑ ΟΝΤΟΤΗΤΑ ¹⁴⁰	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%
	ΣΥΝΟΛΟ	[...]	100,00%	[...]	100,00%	[...]	100,00%

	ΗΗΙ - 2019	ΗΗΙ – εννεάμηνο 2020
Πριν τη συγκέντρωση	[...]	[...]

¹³⁹Εξαιρουμένων των αγαθών που περιλαμβάνονται στους κλάδους 3 (Χερσαία Οχήματα), 4 (Σιδηροδρομικά Οχήματα), 5 (Αεροσκάφη), 6 (Πλοία) και 7 (Μεταφερόμενα Εμπορεύματα).

ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ
ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Μετά τη συγκέντρωση	[...]	[...]
Δ:	[...]	[...]

Σημειώνεται ότι εάν στον πίνακα συνυπολογιστεί η δραστηριότητα του Ομίλου Generali μέσω ΕΠΥ (χωρίς να συνυπολογιστεί τυχόν δραστηριότητα άλλων εταιρειών μέσω ΕΠΥ) τα μερίδια αγοράς της ενιαίας οντότητας δεν διαφοροποιούνται ουσιαστικά. Ειδικότερα με επιπλέον δραστηριότητα της εδώ αναφερόμενης ύψους [...]€ για το 2018, [...]€ για το 2019 και [...]€ για το εννεάμηνο του 2020 τα μερίδια της ενιαίας οντότητας διαμορφώνονται σε [15-25]% για το 2018, σε [15-25]% για το 2019 και σε [15-25]% για το εννεάμηνο του 2020, ήτοι αυξημένα κατά λιγότερο της μισής ποσοστιαίας μονάδας.

Κλάδος 9: Λοιπές Ζημιές αγαθών

85. Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 4364/2016, ο κλάδος 9 της ασφάλισης κατά ζημιών καλύπτει κάθε ζημία που υφίστανται αγαθά¹⁴¹, εφόσον προξενήθηκε από χαλάζι ή παγετό, καθώς και από κάθε άλλο συμβάν, όπως επί παραδείγματι κλοπή, εκτός των συμβάντων που υπάγονται στον κλάδο 8 (Πυρκαϊά και στοιχειακή φύση). Στο συγκεκριμένο κλάδο, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΑΕΕ κατά την υπό εξέταση περίοδο εμφανίζουν δραστηριότητα 27 εταιρείες είτε με έδρα στην Ελλάδα είτε ως υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιρειών. Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται τα μερίδια αγοράς των μερών και των λοιπών δραστηριοποιούμενων εταιρειών, όπως αυτά προκύπτουν από τα στοιχεία της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιρειών Ελλάδας για τα έτη 2018-2019 και το εννεάμηνο 2020.

ΚΛΑΔΟΣ 9. ΛΟΙΠΕΣ ΖΗΜΙΕΣ ΑΓΑΘΩΝ							
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ (Ποσά σε €)							
		2018		2019		ΕΝΝΕΑΜΗΝΟ 2020	
		Ασφάλιστρα	M.A.	Ασφάλιστρα	M.A.	Ασφάλιστρα	M.A.
1	ERGO A.A.E.	[...]	[15-25] %	[...]	[15-25] %	[...]	[15-25] %
2	GENERALI Hellas A.A.E.	[...]	[15-25] %	[...]	[15-25] %	[...]	[15-25] %
3	AXA A.A.E.	[...]	[10-15] %	[...]	[10-15] %	[...]	[10-15] %
4	INTEPAMEPIKAN EEAZHMIΩN	[...]	[5-10] %	[...]	[10-15] %	[...]	[10-15] %
5	ΕΘΝΙΚΗ Α.Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[5-10] %	[...]	[5-10] %	[...]	[5-10] %
6	HDI GLOBAL SE, HELLAS	[...]	[5-10] %	[...]	[5-10] %	[...]	[5-10] %
7	ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	[...]	[5-10] %	[...]	[5-10] %	[...]	[5-10] %
8	ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
9	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ ΑΕΓΑ	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
10	EUROLIFE ERB Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
11	GROUPAMA - PHOENIX	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
12	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
13	AIG EUROPE LIMITED	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
14	ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
15	ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
16	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΕΕΓΑ	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
17	ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
18	PRIME INSURANCE COMPANY LIMITED	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
19	INTERLIFE Α.Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
20	INTERASCO Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %

¹⁴¹Εξαιρουμένων των αγαθών που περιλαμβάνονται στους κλάδους 3 (Χερσαία Οχήματα), 4 (Σιδηροδρομικά Οχήματα), 5 (Αεροσκάφη), 6 (Πλοία) και 7 (Μεταφερόμενα Εμπορεύματα).

ΚΛΑΔΟΣ 9. ΛΟΙΠΕΣ ΖΗΜΙΕΣ ΑΓΑΘΩΝ						
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ (Ποσά σε €)						
		2018		2019		ΕΝΝΕΑΜΗΝΟ
21	ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]
22	HD Insurance Ltd	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]
23	ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]
24	ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΒΟΗΘΕΙΑΣ Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]
25	CNP ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]
26	PERSONAL Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]
27	ROYAL & SUN ALLIANCE INSURANCE PLC	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]
	ΕΝΙΑΙΑ ΟΝΤΟΤΗΤΑ	[...]	[25-35]%	[...]	[25-35]%	[...]
	ΣΥΝΟΛΟ	[...]	100,00%	[...]	100,00%	[...]

	HHI - 2019	HHI – εννεάμηνο 2020
Πριν τη συγκέντρωση	[...]	[...]
Μετά τη συγκέντρωση	[...]	[...]
Δ:	[...]	[...]

Σημειώνεται ότι εάν στον πίνακα συνυπολογιστεί η δραστηριότητα του Ομίλου Generali μέσω ΕΠΥ (χωρίς να συνυπολογιστεί τυχόν δραστηριότητα άλλων εταιρειών μέσω ΕΠΥ) τα μερίδια αγοράς της ενιαίας οντότητας δεν διαφοροποιούνται ουσιαστικά. Ειδικότερα με επιπλέον δραστηριότητα της εδώ αναφερόμενης ύψους [...]€ για το 2018, [...]για το 2019 και [...]για το εννεάμηνο του 2020 τα μερίδια της ενιαίας οντότητας διαμορφώνονται σε [25-35]% για το 2018, σε [25-35]% για το 2019 και σε [25-35]% για το εννεάμηνο του 2020, ήτοι αυξημένα κατά λιγότερο [...] για το 2018-2019 και οριακά άνω [...] για το εννεάμηνο του 2020.

86. Επικουρικά σημειώνεται ότι οι ανωτέρω Κλάδοι 8 και 9 απαρτίζουν την ευρύτερη ενδεχόμενη αγορά πρωτασφάλισης «Πυρκαϊά και λοιπές υλικές Ζημιές»¹⁴² για την οποία σημειώνεται ότι εμφανίζεται συνολική δραστηριότητα από εταιρείες του Ομίλου Generali μέσω ΕΠΥ¹⁴³ ύψους €[...] για το 2018 και €[...] για το 2019 η οποία αντιστοιχεί στο [...]με [...]της συνολικής σχετικής δραστηριότητας μέσω ΕΠΥ, συνεπώς εκτιμάται ότι συνυπολογιζομένης της δραστηριοποίησης των εταιριών ΕΠΥ στους ανωτέρω κλάδους «8. Πυρκαϊά και στοιχεία της φύσεως» και «9. Λοιπές ζημιές αγαθών», είτε αυτές εξεταστούν ξεχωριστά είτε από κοινού, τα μερίδια των μερών καθίστανται χαμηλότερα από τα εδώ παρατιθέμενα.
87. Τέλος χωρίς να συνυπολογιστεί η δραστηριότητα μέσω ΕΠΥ το κοινό μερίδιο αγοράς των μερών, με βάση τα στοιχεία της ΕΑΕΕ, στην ευρύτερη αγορά Πυρκαϊά και λοιπές Ζημιές ανέρχεται για το 2018 σε [15-25]% και για το 2019 σε [15-25]% (ποσοστά τα οποία συνάδουν με τους υπολογισμούς της Γνωστοποιούσας η οποία στα Παραρτήματα Ι και Θ της Γνωστοποίησης δίνει κοινό μερίδιο της ενιαίας οντότητας ανερχόμενο σε [15-25]% και [15-25]% αντίστοιχα για το 2018 και 2019 επί 14 εταιριών). Συνυπολογίζοντας τη δραστηριότητα μέσω ΕΠΥ τα ανωτέρω μερίδια διαμορφώνονται σε χαμηλότερα επίπεδα (ήτοι περί το [15-25]% και [15-25]% για το 2018 και

¹⁴²Μαζί με τον κλάδο «16. Διάφορες χρηματικές απώλειες» εκτιμάται ότι αποτελούν την ακόμα ευρύτερη κατηγορία ασφάλισης περιουσίας (βλ και Απόφαση ΕΕπΜ. 9056/GeneraliCEE/AS παρ. 19).

¹⁴³Βλ σχετικά την υπ' αριθ. πρωτ. 1554/18.2.2021 απαντητική επιστολή της Γνωστοποιούσας.

2019 αντίστοιχα, χωρίς να συνυπολογιστεί η δραστηριότητα των αλλοδαπών υποκαταστημάτων μελών της ΕΑΕΕ προς αποφυγή διπλούπολογισμού).

Ε. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Ε.1. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

88. Σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 2 του ν. 3959/2011, συγκέντρωση επιχειρήσεων πραγματοποιείται όταν προκύπτει μόνιμη μεταβολή του ελέγχου, μεταξύ άλλων, στην περίπτωση κατά την οποία, ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστον μια επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις αποκτούν, άμεσα ή έμμεσα, τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων με την αγορά τίτλων ή στοιχείων του ενεργητικού, με σύμβαση ή με άλλο τρόπο.
89. Ειδικότερα, έλεγχο συνιστά η δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη δραστηριότητα μιας επιχείρησης, ενώ όσον αφορά στα μέσα απόκτησης ελέγχου ορίζεται ότι ο έλεγχος δύναται να απορρέει από την απόκτηση δικαιωμάτων κυριότητας ή επικαρπίας επί του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης και από δικαιώματα ή συμβάσεις που παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη σύνθεση, στις συσκέψεις ή στις αποφάσεις των οργάνων μιας επιχείρησης, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών¹⁴⁴.
90. Η σκοπούμενη συγκέντρωση συνίσταται, στην απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου, κατά την έννοια του άρθρου 5 παρ. 2 εδ. (β) του ν. 3959/2011. Συγκεκριμένα, η γνωστοποιούμενη συναλλαγή αφορά στην απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου από την Generali SpA επί της AXA Ασφαλιστική. Ειδικότερα, την 30^η Δεκεμβρίου 2020, η Εξαγοράζουσα και η εταιρία με την επωνυμία AXA Mediterranean Holding¹⁴⁵ (εφεξής και Πωλήτρια), η οποία διατηρεί μετοχικό κεφάλαιο 99,9843% επί της AXA Ασφαλιστική, συνήψαν Σύμβαση Πώλησης και Αγοράς Μετοχών σχετικά με την πώληση και αγορά των μετοχών της AXA Ασφαλιστική (Συμφωνία Αγοραπωλησίας), επί τη βάση της οποίας η Εξαγοράζουσα θα κατέχει το 99,9843% του μετοχικού κεφαλαίου και των δικαιωμάτων ψήφου της AXA Ασφαλιστική, και συνακόλουθα τον αποκλειστικό έλεγχο επί αυτής¹⁴⁶. Συνεπώς, η γνωστοποιηθείσα πράξη συνεπάγεται απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου της AXA Ασφαλιστική από την Generali SpA, και συνιστά συγκέντρωση επιχειρήσεων κατά την

¹⁴⁴Βλ. άρθρο 5 παρ. 3 & 4 του ν. 3959/2011, σύμφωνα με τις οποίες: «3. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, ο έλεγχος απορρέει από δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα, τα οποία, είτε μεμονωμένα είτε από κοινού με άλλα, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών, παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη δραστηριότητα μιας επιχείρησης, και ιδίως από: α) δικαιώματα κυριότητας ή επικαρπίας επί του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης, β) δικαιώματα ή συμβάσεις που παρέχουν δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη σύνθεση, στις συσκέψεις ή στις αποφάσεις των οργάνων μιας επιχείρησης. 4. Ο έλεγχος αποκτάται από το πρόσωπο ή τα πρόσωπα ή τις επιχειρήσεις, τα οποία: α) είναι υποκείμενα αυτών των δικαιωμάτων ή δικαιούχοι από τις συμβάσεις αυτές ή β) χωρίς να είναι υποκείμενα των δικαιωμάτων ή δικαιούχοι από τις συμβάσεις αυτές, δικαιούνται να ακούν τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτές».

¹⁴⁵Ασφαλιστική εταιρεία, εγγεγραμμένη σύμφωνα με τους νόμους της Ισπανίας με αριθμό μητρώου PM-59.568 στο Μητρώο της Πάλμα ντε Μαγιόρκα με την καταστατική της έδρα στη διεύθυνση Calle Monsenor Palmer, 1-07014 Πάλμα ντε Μαγιόρκα, Ισπανία.

¹⁴⁶ Επιπρόσθετα, όπως προκύπτει από το άρθρο 6, τα οριζόμενα στο Παράρτημα 7.2 (ε) [...], βλ. τον όρο 6 της Συμφωνίας Αγοραπωλησίας, που προσκομίσθηκε ως Παράρτημα Ε της Γνωστοποίησης. Βλ. επίσης τα σχετικώς αναφερόμενα στην Ενότητα Α2 ανωτέρω.

έννοια του άρθρου 5 παρ. 2 εδ. (β) του ν. 3959/2011, με αποτέλεσμα να χρήζει γνωστοποίησης, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ίδιου νόμου, εφόσον πληρούνται τα σχετικά ποσοτικά όρια που ορίζει η ως άνω διάταξη, κατά τα αμέσως κατωτέρω αναφερόμενα.

Ε.2. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΕΑ

91. Σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, μια συγκέντρωση πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού όταν α) ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση ανέρχεται στην παγκόσμια αγορά σε τουλάχιστον 150 εκατομμύρια ευρώ και β) δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, η καθεμιά χωριστά, συνολικό κύκλο εργασιών άνω των 15 εκατομμυρίων ευρώ στην ελληνική αγορά.
92. Εν προκειμένω, η υπό εξέταση συγκέντρωση υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τα προσκομισθέντα από τη γνωστοποιούσα στοιχεία, πληρούνται τα κριτήρια του άρθρου 6 παρ. 1 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει. Η εθνική διάσταση της συγκέντρωσης προκύπτει, σύμφωνα με το νόμο, από τον προσδιορισμό του κύκλου εργασιών¹⁴⁷ όλων των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων¹⁴⁸. Στην υπό κρίση συγκέντρωση, πληρούται το κριτήριο περί του συνολικού κύκλου εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων στην παγκόσμια αγορά, διότι το σχετικό ποσό, ανερχόμενο κατά τη χρήση του έτους 2019 σε €[...], υπερβαίνει το προβλεπόμενο κατώφλι των €150.000.000¹⁴⁹.
93. Επίσης, πληρούται το σωρευτικά προβλεπόμενο κριτήριο υπαγωγής, αναφορικά με τον κύκλο εργασιών που πραγματοποιείται στην εθνική αγορά, από δύο, τουλάχιστον, συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις, χωριστά για καθεμία εξ αυτών, καθώς ο κύκλος εργασιών του Ομίλου της εξαγοράζουσας στην ελληνική αγορά, ανερχόμενος κατά τη χρήση του έτους 2019 σε €[...], υπερβαίνει το προβλεπόμενο κατώφλι των €15.000.000¹⁵⁰. Περαιτέρω, ο συνολικός κύκλος εργασιών της ΑΧΑ Ασφαλιστική, ανερχόμενος, στην εθνική αγορά, κατά τη χρήση του έτους 2019, σε €[...] επίσης υπερβαίνει το προβλεπόμενο κατώφλι των € 15.000.000.
94. Σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 2 εδ. γ' του Κανονισμού (ΕΚ) 139/2004, μία συγκέντρωση έχει κοινοτική διάσταση όταν: **α)** ο συνολικός κύκλος εργασιών που πραγματοποιούν παγκοσμίως όλες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις υπερβαίνει τα 5 δισεκατομμύρια ευρώ και **β)** δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, κάθε μία χωριστά, εντός της Κοινότητας, συνολικό κύκλο εργασιών άνω των 250 εκατομμυρίων ευρώ, εκτός εάν κάθε μία από τις

¹⁴⁷Ο κύκλος εργασιών των μερών που συμμετέχουν στη συγκέντρωση προκύπτει από το άθροισμα των κύκλων εργασιών των επιχειρήσεων που ορίζει το άρθρο 10 παρ. 4 ν. 3959/2011, όπως ισχύει, κατά τα οριζόμενα και στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού.

¹⁴⁸ Για τον ορισμό της συμμετέχουσας επιχείρησης βλ. άρθρα 5, 6 και 10 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, καθώς και σχετική νομολογία της Επιτροπής Ανταγωνισμού (www.epant.gr) και επικουρικά την Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση. Για τις συμμετέχουσες στην προκειμένη συγκέντρωση επιχειρήσεις, βλ. και ανωτέρω υπό Ενότητα Β.

¹⁴⁹ Βλ. αναλυτικά ανωτέρω υπό Ενότητα Β.3. Ο συνολικός κύκλος εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων στην παγκόσμια αγορά ανέρχεται, κατά τη χρήση του 2019, σε € [...], ήτοι το άθροισμα του κύκλου εργασιών του Ομίλου Generali (€[...]) και της ΑΧΑ Ασφαλιστική (€[...]) για την οποία υπενθυμίζεται ότι ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών της ταυτίζεται με τον εθνικό).

¹⁵⁰ Βλ. ανωτέρω Ενότητα Β.3.

συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιεί άνω των δύο τρίτων του συνολικού κοινοτικού κύκλου εργασιών της σε ένα και το αυτό κράτος μέλος¹⁵¹.

95. Εν προκειμένω, τα Μέρη δεν πληρούν τα κατώφλια του κύκλου εργασιών, σύμφωνα με την ανωτέρω διάταξη, και κατ' αποτέλεσμα η εξεταζόμενη συναλλαγή δεν έχει κοινοτική διάσταση. Ειδικότερα, όπως προκύπτει από τα ανωτέρω παρατιθέμενα, μολονότι ο συνολικός παγκόσμιος κύκλος εργασιών των δύο συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων υπερβαίνει σαφώς το ποσό των 5 δις ευρώ ανερχόμενος για τη χρήση έτους 2019 στο ποσό των [...] ευρώ, εντούτοις δεν πληρούται η δεύτερη προϋπόθεση της εν λόγω διάταξης, καθώς ο κοινοτικός κύκλος εργασιών της δεύτερης συμμετέχουσας ΑΧΑΑσφαλιστικής υπολείπεται του οριζόμενου στην ανωτέρω κοινοτική διάταξη ποσού των 250 εκατ. ευρώ ανερχόμενος σε [...] ευρώ για τη χρήση έτους 2019¹⁵². Κατά συνέπεια, η παρούσα γνωστοποίηση υποβάλλεται αρμοδίως ενώπιον της ΕΑ.

Ε.3. ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΑΡΑΔΕΚΤΟΥ, ΕΜΠΡΟΘΕΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΗΚΟΝΤΟΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

96. Κατόπιν της υπογραφής της Σύμβασης στις 30.12.2020, η Generali SpA προέβη σε εμπρόθεσμη υποβολή γνωστοποίησης της σχετικής συναλλαγής ενώπιον της ΕΑ στις 29.1.2021¹⁵³, ήτοι προ της λήξης του διαστήματος των τριάντα ημερών για τη γνωστοποίηση της συναλλαγής, που προβλέπεται στο άρθρο 6 του Ν. 3959/2011¹⁵⁴. Επιπλέον, η Γνωστοποιούσα απέστειλε στην ΕΑ¹⁵⁵ αντίτυπο του φύλλου της ημερήσιας οικονομικής εφημερίδας πανελλαδικής κυκλοφορίας «Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ» της 2.2.2021, στο οποίο δημοσιεύτηκε η υπό κρίση πράξη, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6 παρ. 6 Ν. 3959/2011 και στη με αριθ. 558/VII/2013 Απόφαση της ΕΑ¹⁵⁶ για τον καθορισμό του ειδικότερου περιεχομένου της γνωστοποίησης συγκεντρώσεων. Ως εκ τούτου, η εν λόγω γνωστοποίηση θεωρείται εμπρόθεσμη και παραδεκτή. Το κείμενο της ως άνω δημοσίευσης αναρτήθηκε στο διαδικτυακό τόπο της ΕΑ, κατ' άρθρο 6 παρ. 6 εδ. β' του Ν. 3959/2011.

¹⁵¹Βλ. άρθρο 1 παρ. 2 του Κοινοτικού Κανονισμού Συγκεντρώσεων.

¹⁵² Για τον ίδιο λόγο και συγκεκριμένα επειδή η δεύτερη συμμετέχουσα ΑΧΑ Ασφαλιστική έχει κύκλο εργασιών μόνο στην ελληνική επικράτεια (βλ. και ανωτέρω υπό Ενότητα Β.3), δεν πληρούται ούτε η παρ. 3 της ανωτέρω αναφερόμενης κοινοτικής διάταξης (σύμφωνα με την οποία: «Μία συγκέντρωση που δεν υπερβαίνει τα κατώτατα όρια που προβλέπονται στην παράγραφο 2 έχει κοινοτική διάσταση, εφόσον: α) ο συνολικός κύκλος εργασιών που πραγματοποιούν παγκοσμίως όλες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις υπερβαίνει τα 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ· β) ο συνολικός κύκλος εργασιών που πραγματοποιούν όλες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις σε κάθε ένα από τρία τουλάχιστον κράτη μέλη, υπερβαίνει τα 100 εκατομμύρια ευρώ· γ) σε κάθε ένα από τα τρία τουλάχιστον κράτη μέλη που λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς του στοιχείου β), δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν κάθε μία χωριστά συνολικό κύκλο εργασιών άνω των 25 εκατομμυρίων ευρώ και δ) δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, κάθε μία χωριστά, εντός της Κοινότητας συνολικό κύκλο εργασιών άνω των 100 εκατομμυρίων ευρώ, εκτός εάν κάθε μία από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιεί άνω των δύο τρίτων του συνολικού κοινοτικού κύκλου εργασιών της σε ένα και το αυτό κράτος μέλος»).

¹⁵³ Αριθ. πρωτ. 850/29.1.2021.

¹⁵⁴Τη γνωστοποίηση συνόδευε το προβλεπόμενο στο άρθρο 45 παρ. 1 Ν. 3959/2011 παράβολο των 1.100 Ευρώ. Βλ. σχετικά άρθρο 45 παρ. 1 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει. Το υποβληθέν ηλεκτρονικό παράβολο €1.100 εκδόθηκε την 7.1.2021 (κωδικός παραβόλου 362956719951 0308 0025).

¹⁵⁵ Με την υπ' αριθ. πρωτ. 1008/3.2.2021 επιστολή της.

¹⁵⁶ΦΕΚ 91/Β'/21.1.13.

97. Επί του αρχικού εντύπου γνωστοποίησης, η ΓΔΑ ζήτησε διευκρινίσεις και συμπληρωματικά στοιχεία¹⁵⁷, απαραίτητα για την αξιολόγηση της συγκέντρωσης, προκειμένου να συλλέξει στοιχεία για την εν λόγω πράξη βάσει του άρθρου 8 παρ. 11 υπό (β) Ν. 3959/2011, ως ισχύει. Η γνωστοποιούσα, αντιστοίχως, παρείχε¹⁵⁸ τα πρόσθετα στοιχεία τα οποία της ζητήθηκαν. Περαιτέρω, η ΓΔΑ απέστειλε επιστολές παροχής στοιχείων προς την Τράπεζα της Ελλάδος και την Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος¹⁵⁹. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 11 και 12 του Ν. 3959/2011, η 1.3.2021 θεωρείται ως ημερομηνία προσήκουσας γνωστοποίησης. Συνεπώς, η προθεσμία έκδοσης απόφασης της ΕΑ επί της γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης¹⁶⁰ παρέρχεται την 2^η.4.2021¹⁶¹.

ΣΤ. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

98. Σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 3 του ν. 3959/2011, εφόσον η ΕΑ διαπιστώσει ότι η υποβληθείσα συγκέντρωση, καίτοι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 6 παρ. 1, εντούτοις δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επιμέρους αγορές στις οποίες αφορά, με απόφασή της, εκδιδόμενη εντός μηνός από την πλήρη και προσήκουσα γνωστοποίηση, εγκρίνει τη συγκέντρωση. Ουσιαστικό κριτήριο ελέγχου των συγκεντρώσεων αποτελεί, κατά το άρθρο 7 παρ. 1 του ν. 3959/2011, να μην περιορίζει η συγκέντρωση σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε σημαντικό τμήμα της, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης. Εν προκειμένω:

¹⁵⁷ Με τις υπ' αριθ. πρωτ. 1224/9.2.2021 και 1659/22.2.2021 επιστολές της, οι οποίες αφορούσαν σε παροχή συμπληρωματικών στοιχείων που κρίθηκαν από τη ΓΔΑ ως απαραίτητα για την αξιολόγηση της σκοπούμενης συγκέντρωσης.

¹⁵⁸ Με τις υπ' αριθ. πρωτ. 1481/16.2.2021, 1554/18.2.2021 και 1887/1.3.2021 επιστολές της προς τη ΓΔΑ.

¹⁵⁹ Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. 1373/12.2.2021 και 1375/12.2.2021 επιστολές της ΓΔΑ αντιστοίχως και οι ερωτηθείσες απάντησαν με τις υπ' αριθ. πρωτ. 1793/25.2.2021 και 1690/23.2.2021 επιστολές τους, αντιστοίχως

¹⁶⁰ Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 8 του ν. 3959/2011: «1. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού εξετάζει τη γνωστοποιούμενη συγκέντρωση, μόλις υποβληθεί η σχετική γνωστοποίηση... 3. Αν διαπιστωθεί ότι η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση, παρ' ότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 6, δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επί μέρους αγορές στις οποίες αφορά, η Επιτροπή Ανταγωνισμού, με απόφασή της που εκδίδεται μέσα σε ένα μήνα από τη γνωστοποίηση, εγκρίνει τη συγκέντρωση... 11. Οι προθεσμίες που προβλέπονται στις προηγούμενες παραγράφους 3, 4, 5 και 6 μπορούν να παραταθούν στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) αν συμφωνήσουν οι γνωστοποιούσες επιχειρήσεις, β) αν η γνωστοποίηση είναι λανθασμένη ή παραπλανητική, με αποτέλεσμα να μην μπορεί η Επιτροπή Ανταγωνισμού να προβεί στην αξιολόγηση της γνωστοποιούμενης συγκέντρωσης. Οι προθεσμίες που προβλέπονται στις παραγράφους 3 και 4 μπορούν επίσης να παραταθούν αν το έντυπο της γνωστοποίησης δεν έχει συμπληρωθεί πλήρως, με αποτέλεσμα να μην μπορεί η Επιτροπή Ανταγωνισμού να προβεί στην αξιολόγηση της γνωστοποιούμενης συγκέντρωσης. Με εξαίρεση την περίπτωση α' της παρούσας παραγράφου, η Επιτροπή υποχρεούται εντός επτά εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία της γνωστοποίησης να ζητήσει από τις γνωστοποιούσες επιχειρήσεις τη διόρθωση της αρχικής γνωστοποίησης. Ως χρονικό σημείο έναρξης των προθεσμιών στην εν λόγω περίπτωση θεωρείται η ημερομηνία της προσήκουσας γνωστοποίησης...».

¹⁶¹ Βλ. συναφώς το άρθρο 60 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, σύμφωνα με το οποίο «1. Οι Προθεσμίες που ορίζονται από το νόμο ή από τα δικαστήρια αρχίζουν την επόμενη ημέρα από εκείνη κατά την οποία συντελέστηκε το γεγονός που αποτέλεσε την αφετηρία τους και λήγουν στις επτά (7) το βράδυ της τελευταίας ημέρας, αν δε αυτή είναι αργία, την ίδια ώρα της αμέσως επόμενης εργάσιμης ημέρας...».

ΣΤ.1. Σχετικά με τις αγορές πρωτασφαλίσεων ζωής, παροχής υπηρεσιών αντασφάλισης και πρωτασφαλίσεων κατά κινδύνων ζημιών.

99. Η αγορά πρωτασφαλίσεων ζωής, τόσο υπό ευρεία έννοια όσο και διακρινόμενη σε περαιτέρω υπο-αγορές, η αγορά αντασφάλισης και η αγορά των πρωτασφαλίσεων κατά κινδύνων ζημιών υπό ευρεία έννοια, όσο και οι περισσότερες υπο-αγορές αυτής, δεδομένου του χαμηλού, κάτω του 15%, αθροιστικού μεριδίου των συμμετεχουσών επιχειρήσεων σε αυτές -ήτοι, [5-10]% για την αγορά πρωτασφαλίσεων ζωής, κάτω του [0-5]% για το 2019 και το εννεάμηνο του 2020 για την αγορά αντασφάλισης και [10-15]% για την αγορά πρωτασφαλίσεων κατά κινδύνων ζημιών υπό ευρεία έννοια-, δεν είναι επηρεαζόμενες από την κρινόμενη συγκέντρωση και, ως εκ τούτου, παρέλκει οιαδήποτε περαιτέρω διερεύνησή τους¹⁶².
100. Εντούτοις, σε τρεις υπο-αγορές κατά κινδύνων ζημιών παρατηρούνται αθροιστικά μερίδια που υπερβαίνουν το 15%. Παρότι, όπως προαναφέρθηκε¹⁶³, σύμφωνα με την πρακτική της ΕΑ, δεν πραγματοποιείται, κατά κανόνα, διάκριση σε επιμέρους σχετικές αγορές εντός της ανωτέρω ευρύτερης αγοράς, κατωτέρω εξετάζεται η ύπαρξη ανταγωνιστικών συνθηκών σε αυτές, προκειμένου να διαπιστωθεί τυχόν στρέβλωση του ανταγωνισμού σε κάθε μία από αυτές. Ειδικότερα:

ΣΤ.1.1. Υπο-αγορά «μεταφερόμενα εμπορεύματα»**ι) Ως προς τις οριζόντιες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς (δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης)**

101. Στην εν λόγω επιμέρους αγορά την πρώτη θέση, προ της υπό κρίση συγκέντρωσης, με βάση τα στοιχεία εννεάμηνου του 2020, κατέχουν η GENERALI HELLAS με μερίδιο αγοράς ύψους [15-25]% και τη δεύτερη η AXA με μερίδιο ύψους [15-25]%. Τα αντίστοιχα μερίδια αγοράς των ως άνω εταιρειών για το έτος 2019 ανέρχονται σε [15-25]% και [10-15]%. Στην τρίτη και τέταρτη θέση κατατάσσονται οι ALLIANZ ΕΛΛΑΣ και η INTEPAMEΡΙΚΑΝ ΖΗΜΙΩΝ με ποσοστά [10-15] % και [10-15] %, αντίστοιχα για το εννιάμηνο του 2020 και [5-10] % και [5-10] % για το έτος 2019. Μετά τη γνωστοποιηθείσα πράξη, η ενιαία οντότητα κατέχει την πρώτη θέση με αθροιστικό μερίδιο αγοράς ύψους [25-35]% (με βάση τα στοιχεία εννεάμηνου του 2020), ενώ το αθροιστικό μερίδιό της ανέρχεται σε ποσοστό ύψους [35-45]% με βάση τα στοιχεία του 2019 και [35-45]% με βάση τα στοιχεία του 2018. Σύμφωνα με τα στοιχεία του σχετικού Πίνακα για τον Κλάδο 7 στην ενότητα Δ4 ανωτέρω, ο δείκτης HHI κείται μεν κάτω του ορίου των 2000 μονάδων, παρουσιάζει όμως μεταβολή που υπερβαίνει το όριο των 250 μονάδων ([...] σύμφωνα με τα στοιχεία του 2019 και [...] σύμφωνα με τα στοιχεία του εννεάμηνου 2020), γεγονός που θα μπορούσε να συνιστά ένδειξη περί πιθανής στρέβλωσης του ανταγωνισμού στην εν λόγω αγορά.
102. Ωστόσο, η νέα οντότητα ακολουθείται στενά από πέντε μεγάλες επιχειρήσεις που συνιστούν ανταγωνιστές ικανούς να ασκήσουν ανταγωνιστικές πιέσεις στη νέα οντότητα με ποσοστά που

¹⁶² Βλ. ενότητα Δ4. και υποσ.138 της παρούσας.

¹⁶³ Βλ. Ενότ. Δ.2 ανωτέρω.

διαμορφώνονται κατά το εννεάμηνο του 2020 σε [10-15] % (ALLIANZ ΕΛΛΑΣ)¹⁶⁴, [10-15] % (INTEPAMEPIKAN ΖΗΜΙΩΝ)¹⁶⁵, [5-10] % (ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ)¹⁶⁶, [0-5] % (HDIGLOBAL) και [0-5] % (ΕΘΝΙΚΗ ΑΑΕΓΑ), αλλά και έξι μικρότερους με ποσοστά που κυμαίνονται μεταξύ [0-5]% και [0-5] %, ενώ υπάρχει επίσης πληθώρα λοιπών εταιριών που δραστηριοποιείται στη σχετική υπο-αγορά με πολύ μικρά ([...]) έως αμελητέα μερίδια. Πρόκειται, δηλαδή, για αγορά που διακρίνεται από έντονο κατακερματισμό σε ποικίλης δυναμικότητας ασφαλιστικές επιχειρήσεις¹⁶⁷, οι ισχυρότερες εκ των οποίων (όπως η ALLIANZ ΕΛΛΑΣ, η INTEPAMEPIKAN ΖΗΜΙΩΝ- μέλος του ολλανδικού ομίλου Achmea, η AIG Europe Limited και η HDIGLOBAL) ανήκουν σε αλλοδαπούς ομίλους με υψηλή κεφαλαιακή δυνατότητα, οι οποίες δύνανται να αναζητούν στη μητρική επιχείρηση και να βρίσκουν στήριξη κεφαλαίων και τεχνογνωσία για την ανάπτυξη και προώθηση καινοτόμων προϊόντων, με αποτέλεσμα να αποτελούν σημαντικούς ανταγωνιστές των εγχώριων ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Οι αλλοδαπές αυτές εταιρίες, μάλιστα, διαθέτουν ισχυρή φήμη και σήμα, γεγονός το οποίο ενισχύει τη δυνατότητα άσκησης ανταγωνιστικής πίεσης εκ μέρους τους. Επισημαίνεται, τέλος, ότι η θέση της GENERALI HELLAS [...] σταδιακά από το 2018¹⁶⁸ (αν και η αντίθετη τάση παρατηρείται για το μερίδιο της AXA κατά το ίδιο χρονικό διάστημα¹⁶⁹), ενώ, όπως προεκτέθηκε, ενισχύεται ελαφρώς το μερίδιο αγοράς των τριών επόμενων ανταγωνιστών. Συνεπώς, αν και η νέα οντότητα αποκτά μετά την υπό κρίση συγκέντρωση την πρώτη θέση στην εν λόγω αγορά, πλην όμως η ανοδική πορεία των λοιπών ανταγωνιστών και η [...] του μεριδίου αγοράς της GENERALI HELLAS αμβλύνει σε ένα βαθμό τις όποιες ανησυχίες περί περιορισμού του ανταγωνισμού στη σχετική αγορά¹⁷⁰.

103. Περαιτέρω, θα πρέπει να επισημανθεί ότι, όπως αναφέρθηκε, υφίσταται υποκατάσταση εξ απόψεως προσφοράς στον κλάδο της ασφάλισης, δεδομένου ότι **οι μεγάλες ασφαλιστικές επιχειρήσεις αναμένεται να μπορούν να καλύψουν τα επιμέρους είδη των ασφαλιζόμενων κινδύνων**¹⁷¹. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να συνεκτιμηθεί ότι στην **ευρύτερη αγορά ασφάλισης κατά κινδύνων ζημιών**, αφενός το μερίδιο της ενιαίας οντότητας είναι περίπου [10-15]%, αφετέρου δραστηριοποιούνται πέραν των συμμετεχουσών στην παρούσα συγκέντρωση εταιριών, μεγάλες

¹⁶⁴ Από [5-10] % το 2018. Βλ. και αναλυτικά Πίνακα για ΚΛΑΔΟ 7. ΜΕΤΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ, στην Ενότητα Δ4 ανωτέρω.

¹⁶⁵ Από [5-10] % το 2018.

¹⁶⁶ Από [5-10] % το 2018.

¹⁶⁷ Σημειώνεται ότι όπως προκύπτει από τον πίνακα του Κλάδου 7 στην Ενότητα Δ4 ανωτέρω, εκτός από τις συμμετέχουσες στην συγκέντρωση εταιρείες, στην εν λόγω υπο-αγορά δραστηριοποιούνται ακόμη περισσότερες από 20 επιχειρήσεις.

¹⁶⁸ Από [15-25]% το 2018, το μερίδιο αγοράς της μειώθηκε σε [15-25]% το 2019 και σε [15-25]% κατά το εννεάμηνο του 2020.

¹⁶⁹ Συγκεκριμένα, το μερίδιο αγοράς της από [10-15]% το 2018, ανήλθε σε [10-15]% το 2019 και σε [15-25]% κατά το εννεάμηνο του 2020.

¹⁷⁰ Βλ. σχετικά ΕΑ 562/VI/2013, σκ. 205επ., 221επ. και 560 και σχετική νομολογία στην οποία παραπέμπουν, όπως απόφαση Ευρ. Επιτροπής Μ.3894, UNICREDITO/HBV, σκ. 47-49, 59, 66, 75 (όπου έγινε δεκτό ότι μερίδια της τάξεως του 30-50% δεν μπορούσαν να θεωρηθούν προβληματικά δεδομένου ότι οι ανταγωνιστές είχαν μερίδιο 10-20%, ενώ ταυτόχρονα υπήρχαν και μεγάλες τράπεζες που ανταγωνίζονταν την επιχείρηση που προέκυπτε μετά την συγκέντρωση), Μ.4484, DANSKE BANK/SAMPO BANK σκ. 24-26 (όπου έγινε δεκτό ότι μερίδιο 30-40% δεν αρκούσε για τη στοιχειοθέτηση περιορισμού του ανταγωνισμού εκ της συγκεντρώσεως λόγω των μεγάλων και ισχυρών ανταγωνιστών που δραστηριοποιούνταν στις σχετικές αγορές).

¹⁷¹ Βλ. ανωτέρω Ενότητα Δ.2.

ασφαλιστικές επιχειρήσεις, όπως οι ΕΘΝΙΚΗ ΑΑΕΓΑ, ERGO ΑΑΕ, ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΖΗΜΙΩΝ και ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ.

104. Συγκεκριμένα, εξετάζοντας τα μερίδια αγοράς στην εν λόγω ευρύτερη αγορά, βάσει των στοιχείων της ΕΑΕΕ, προκύπτει ότι τα αθροιστικά μερίδια αγοράς βάσει των στοιχείων μεριδίων αγοράς ανέρχονται για το εννεάμηνο του 2020 σε **[10-15]%**, ενώ την πρώτη θέση θα κατέχει η **ΕΘΝΙΚΗ ΑΑΕΓΑ**, με μερίδιο αγοράς για την ίδια περίοδο ίσο με **[10-15]%**. Παρόμοια είναι η εικόνα και για το 2019 με αθροιστικό μερίδιο **[10-15]%** με [...] διαφορά από την ΕΘΝΙΚΗ ΑΑΕΓΑ με μερίδιο **[10-15]%**. Παράλληλα, στην εν λόγω αγορά δραστηριοποιούνται η ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΖΗΜΙΩΝ (με μερίδιο αγοράς για το εννεάμηνο του 2020 ίσο με **[5-10]%** και **[5-10]%** για το 2019), η ERGO ΑΑΕ (με μερίδιο αγοράς για το εννεάμηνο του 2020 ίσο με **[10-15]%** και **[10-15] %** για το 2019), η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ (με μερίδιο αγοράς για το εννεάμηνο του 2020 ίσο με **[5-10]%** και **[5-10] %** για το 2019), αλλά και πληθώρα άλλων εταιριών με μικρότερα μερίδια. Σημειώνεται εξάλλου ότι ορισμένες εκ των σημαντικότερων εταιριών του κλάδου κατά ζημιάς όπως η ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ και η ERGO ΑΑΕ, αλλά και άλλες εταιρίες με χαμηλότερα μερίδια (όπως η Allianz, η AIG και η Groupama) ανήκουν σε αλλοδαπούς ομίλους, με αποτέλεσμα να αποτελούν σημαντικούς ανταγωνιστές των εγχώριων ασφαλιστικών επιχειρήσεων.
105. Εκ των ανωτέρω τεκμαίρεται ότι στην ευρύτερη αγορά της ασφάλισης κατά κινδύνων ζημιών, και κατ' επέκταση στις επιμέρους κατηγορίες καλυπτόμενων κινδύνων (σύμφωνα με τα ανωτέρω αναφερόμενα), αφενός το μερίδιο της ενιαίας οντότητας είναι περίπου **[10-15]%**, αφετέρου υπάρχουν ανταγωνιστές με ικανή παρουσία στην αγορά, οι οποίοι θα ασκούν ανταγωνιστικές πιέσεις έναντι της νέας οντότητας.
106. Σημειώνεται περαιτέρω ότι, ο υπολογισμός των μεριδίων στην ενδεχόμενη υπο-αγορά που συνίσταται στον Κλάδο 7 «Μεταφερόμενα Εμπορεύματα»¹⁷² έγινε δίχως να συνυπολογιστεί η δραστηριότητα μέσω ΕΠΥ, ως προς την οποία δεν υφίσταται διαθέσιμα ειδικότερα στοιχεία. Εκτιμάται, συνεπώς, ότι συνυπολογίζοντας τη δραστηριότητα μέσω ΕΠΥ, τα ανωτέρω μερίδια του Πίνακα «Κλάδος 7: Μεταφερόμενα Εμπορεύματα» αναμένεται να διαμορφώνονται σε χαμηλότερα επίπεδα. Σε κάθε περίπτωση η εξέταση των μεριδίων των εταιριών στο πλαίσιο του κλάδου 7. «Μεταφερόμενα Εμπορεύματα», η οποία έχει εξεταστεί επικουρικά σε προηγούμενες αποφάσεις της ΕΑ και βασίζεται στην εθνική νομοθεσία, αφορά στενότερη οριοθέτηση της συγκεκριμένης ενδεχόμενης επιμέρους αγοράς σε σχέση με την Ευρωπαϊκή νομολογία, καθώς η Ε.Επ. σε πληθώρα αποφάσεών της έχει κρίνει, αν κι έχει αφήσει εντέλει το ζήτημα ανοιχτό, ότι εξ απόψεως υποκατάστασης ζήτησης υφίστανται ευρύτερες επιμέρους αγορές της αγοράς ασφάλισης κατά κινδύνων ζημιών.
107. Συγκεκριμένα, η Ε.Επ, ως ήδη επισημάνθηκε, έχει θεωρήσει ως ενδεχόμενη σχετική υπο-αγορά την αγορά ΜΑΤ, η οποία περιλαμβάνει τις επιμέρους κατηγορίες: «4. Σιδηροδρομικά Οχήματα», «5. Αεροσκάφη», «6. Πλοία (θαλάσσια, λιμναία, ποτάμια)», «7. Μεταφερόμενα εμπορεύματα» (συμπεριλαμβανομένων των εμπορευμάτων, αποσκευών και κάθε άλλου αγαθού), «11. Αστική Ευθύνη από Αεροσκάφη» και «12. Αστική Ευθύνη Πλοίων» της ασφάλισης κατά ζημιών του

¹⁷² Βλ. ανωτέρω Ενót Δ. 4.

άρθρου 4 του Ν. 4364/2016¹⁷³. Εν προκειμένω, αξίζει να σημειωθεί ότι υπό τη συγκεκριμένη θεώρηση το μερίδιο της νέας οντότητας κυμαίνεται σε πολύ χαμηλότερα επίπεδα (ήτοι, περί το [5-10]% και [5-10]% για το 2018 και 2019 αντίστοιχα, λαμβάνοντας υπόψη και τη δραστηριότητα μέσω ΕΠΥ¹⁷⁴) και ως εκ τούτου δεν εγείρονται προβληματισμοί επί ενδεχόμενου περιορισμού του ανταγωνισμού στην εν λόγω αγορά. Σε κάθε περίπτωση, όπως προαναφέρθηκε, η Ε.Επ. έχει θεωρήσει ότι η κατηγορία ασφαλιζόμενων κινδύνων MAT, αλλά και γενικότερα οι λοιπές κατηγορίες ασφαλειών υψηλού κινδύνου ενδεχομένως αφορούν σε γεωγραφική αγορά ευρύτερη της εθνικής¹⁷⁵.

108. Συμπερασματικά, ο κατακερματισμός της αγοράς και η ύπαρξη ικανού αριθμού βιώσιμων ανταγωνιστών και ανταγωνιστικών δυνάμεων, κατά τα ανωτέρω, δύνανται να ασκήσουν ικανές ανταγωνιστικές πιέσεις και δεν συνάδουν υπέρ της δημιουργίας ή ενίσχυσης (ατομικής) δεσπόζουσας θέσης της ενιαίας οντότητας, μετά την υπό εξέταση συγκέντρωση¹⁷⁶.
109. Βάσει του συνόλου των ως άνω διαπιστώσεων συνάγεται ότι η συγκέντρωση δεν θα μεταβάλει ουσιωδώς τις συνθήκες ανταγωνισμού στην ως άνω αγορά με τη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης.

ii) Ως προς τις οριζόντιες επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς (δημιουργία ή ενίσχυση συλλογικής δεσπόζουσας θέσης)

110. Το συμπέρασμα είναι ανάλογο και ως προς τις ενδεχόμενες οριζόντιες επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς (δημιουργία ή ενίσχυση συλλογικής δεσπόζουσας θέσης). Τα μερίδια αγοράς των δραστηριοποιούμενων στη σχετική αγορά παρουσιάζουν ασυμμετρία, καθώς η απόσταση μεταξύ της ενιαίας οντότητας και των δύο επόμενων ανταγωνιστών κυμαίνεται σε ποσοστό ύψους περίπου [15-25] ποσοστιαίων μονάδων¹⁷⁷, ενώ η νέα οντότητα καθίσταται επικεφαλής της αγοράς, καθιστώντας τον συντονισμό μεταξύ των ανωτέρω εταιριών ιδιαίτερα δύσκολο¹⁷⁸. Σημειώνεται, επίσης, ότι το μερίδιο αγοράς των ανταγωνιστριών επιχειρήσεων (πλην των τεσσάρων) που θα εξακολουθούν να υφίστανται στην αγορά μετά την συγκέντρωση θα προσεγγίζει περίπου το [35-45] %¹⁷⁹. Κατά συνέπεια, η πιθανότητα συντονισμού στην εν λόγω αγορά λόγω της συγκέντρωσης εκτιμάται ότι θα είναι μικρή.
111. Περαιτέρω, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, οι τέσσερις μεγαλύτερες ασφαλιστικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην εν λόγω υπο-αγορά θα κατέχουν αθροιστικά μετά την υπό εξέταση συγκέντρωση μερίδια (CR4) ανερχόμενα σε ποσοστό ύψους περίπου [55-65]%. Προϋπόθεση της θεμελίωσης συλλογικής δεσπόζουσας θέσης είναι, μεταξύ άλλων, ότι η αγορά πρέπει να

¹⁷³ Με την εν λόγω διάκριση συμφωνεί και η Γνωστοποιούσα.

¹⁷⁴ Βλ. Ανωτέρω ενότητα Δ.4.

¹⁷⁵ Βλ. ανωτέρω Ενót. Δ.2.

¹⁷⁶ Βλ. ενδεικτικά απόφαση Ε.Ε. Μ.7233, Allianz/ GoingconcernofUnipolSaiAssicurazioni, παρ. 29 επ.

¹⁷⁷ Η διαπίστωση ασυμμετρίας των μεριδίων είναι ιδιαίτερα σημαντικός παράγοντας για την εξαγωγή ασφαλούς συμπεράσματος περί ανυπαρξίας πιθανών συντονισμένων αποτελεσμάτων. Ενδεικτικά αναφέρεται η απόφαση της Ε.Ε. Μ.4823, YARA/PRAXAIR/ JV, παρ.44, όπου λαμβανομένης υπόψη της διαρκούς ασυμμετρίας των μεριδίων αγοράς των μερών, θεωρήθηκε απίθανο η δημιουργία μίας κοινής επιχείρησης να οδηγήσει σε αντι-ανταγωνιστικό συντονισμό μεταξύ τους.

¹⁷⁸ Βλ. 562/VII/2013, σκ. 829 και σχετική νομολογία στην οποία παραπέμπει.

¹⁷⁹ Βλ. ενδεικτικά και νομολογία στην επόμενη υποσημείωση.

παρουσιάζει επαρκή βαθμό συγκέντρωσης. Εν γένει βεβαίως, όσο υψηλότερος ο βαθμός συγκέντρωσης, τόσο περισσότερο ευάλωτη είναι μία αγορά στην δημιουργία συντονισμένων αποτελεσμάτων¹⁸⁰. Εν προκειμένω, ως προαναφέρθηκε, στην υπό εξέταση σχετική αγορά διαπιστώθηκε με τη χρήση του δείκτη ΗΗΙ ότι τα επίπεδα συγκέντρωσης κυμαίνονται, για το 2019, κάτω των 2000 μονάδων, αν και η μεταβολή Δ είναι υψηλότερη του ασφαλούς ορίου των 250 μονάδων.

112. Επίσης, σημαντική παράμετρος για τη θεμελίωση τυχόν συλλογικής δεσπόζουσας θέσης είναι η παρουσία ενδείξεων περί ουσιώδους μεταβολής των ανταγωνιστικών συνθηκών στη συγκεκριμένη αγορά λόγω της ύπαρξης της υπό εξέταση συγκέντρωσης, περίπτωση που δεν συντρέχει εν προκειμένω, καθώς οι τέσσερις πρώτες επιχειρήσεις εξακολουθούν να κατέχουν τις πρώτες θέσεις το δε συνδυασμένο μερίδιο αγοράς των πέντε πρώτων στην αγορά επιχειρήσεων εμφανίζει ως εκ της συγκέντρωσης μία ποσοστιαία αύξηση της τάξεως του [0-5]%.
113. Επιπλέον, το συνδυαστικό μερίδιο των δύο προπορευόμενων ανταγωνιστών (ενιαία οντότητα και AllianzΕλλάς ΑΑΕ) υπολείπεται του [45-55]% (θα ανέρχεται σε ποσοστό [35-45]%) επί του συνόλου της υπο-αγοράς και σε καμία περίπτωση μάλλον δεν επαρκεί για να προσδώσει σε αυτή χαρακτηριστικά δυοπωλίου, λαμβανομένου υπόψη τόσο του καταλειπόμενου ανταγωνιστικού περιθωρίου όσο και του γεγονότος ότι στην εν λόγω αγορά δραστηριοποιείται ικανός αριθμός ανταγωνιστών διαφορετικής δυναμικότητας, ώστε να υπάρχει εξισορρόπηση της ζήτησης στην αγορά¹⁸¹.
114. Συνεπώς, από την εξεταζόμενη αγορά θα αυξάνονταν οι πιθανότητες συντονισμού μεταξύ των όσων ανταγωνιστών εναπομένουν. Η ύπαρξη ικανού αριθμού ανταγωνιστών καθώς και η δραστηριοποίηση αλλοδαπών εταιριών δεν εκτιμάται ότι αυξάνουν την πιθανότητα δημιουργίας οριζοντίων συντονισμένων αποτελεσμάτων.
115. Εντούτοις, με βάση και την Ευρωπαϊκή νομολογία, η ύπαρξη συλλογικής δεσπόζουσας θέσης τεσσάρων προμηθευτών δεν εκτιμάται ως πιθανή, ιδίως λόγω των πολύπλοκων αμοιβαίων σχέσεων που αυτό προϋποθέτει και των επακόλουθων κινήτρων για την υιοθέτηση αποκλινουσών συμπεριφορών εκ μέρους των συμμετεχόντων ως αντίδραση. Η κατάσταση αυτή θα ήταν ασταθής και εν τέλει δυσβάστακτη μακροχρόνια¹⁸². Επιπλέον, όπως προαναφέρθηκε, η αγορά απαρτίζεται από διάφορους ανταγωνιστές ποικίλης δυναμικότητας, γεγονός που καθιστά δυσχερέστερο τον πιθανό ανταγωνισμό μεταξύ τους, καθώς υφίσταται ασυμμετρία μεριδίων αγοράς μεταξύ των ανταγωνιστών, στοιχείο που δεν συνηγορεί υπέρ της δημιουργίας συλλογικής δεσπόζουσας θέσης, σύμφωνα και με τα ανωτέρω αναφερόμενα.

¹⁸⁰ Βλ. απόφαση Ε.Ε. Μ.3333 Sony/BMG (2), παρ. 92.

¹⁸¹ Βλ. ενδεικτικά απόφαση Ε.Ε. Μ.7233, Allianz/GoingconcernofUnipolSaiAssicurazioni, παρ. 33 επ. (ιδίως σκ.36). Στην υπόθεση αυτή, μερίδιο αγοράς τριών ανταγωνιστών μετά την συγκέντρωση που θα κατείχαν μερίδιο αγοράς περίπου 60-70% δεν θεωρήθηκε ότι θα προκαλούσε προβλήματα ενδεχόμενου συντονισμού μεταξύ τους κυρίως διότι το καταλειπόμενο ανταγωνιστικό περιθώριο κυμαινόταν περίπου στο 40%, ενώ υπήρχε και ασυμμετρία μεριδίων αγοράς μεταξύ των τριών ανταγωνιστών.

¹⁸² Ενδεικτικά αναφέρεται η απόφαση Ε.Ε. Μ. 1016 PriceWaterhouse/ Coopers&Lybrand, παρ. 103.

116. Βάσει του συνόλου των ως άνω διαπιστώσεων συνάγεται ότι η συγκέντρωση δεν θα μεταβάλει ουσιωδώς τις συνθήκες ανταγωνισμού στην ως άνω αγορά με τη δημιουργία ή ενίσχυση συλλογικής δεσπόζουσας θέσης.

ΣΤ.1.2. Υπο-αγορά «πυρκαϊά και στοιχεία φύσης»

ι) Ως προς τις οριζόντιες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς (δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης)

117. Στη συγκεκριμένη υπο-αγορά η νέα οντότητα θα κατέχει τη δεύτερη θέση με μερίδιο αγοράς ύψους [15-25]% (με βάση τα στοιχεία εννεαμήνου του 2020), ενώ το αθροιστικό μερίδιο της θα ανερχόταν σε ποσοστό ύψους [15-25]% με βάση τα στοιχεία του 2019 και [15-25]% με βάση τα στοιχεία του 2018, φέρνοντας την νέα οντότητα στη δεύτερη θέση για το 2019 και στην τρίτη θέση για το 2018. Την πρώτη θέση με ποσοστό [15-25]% διατηρεί η ΕΘΝΙΚΗ ΑΑΕΓΑ και στην τρίτη θέση θα βρίσκεται πλέον η ERGO με ποσοστό [15-25]% ακολουθούμενη από την EUROLIFE ERB με ποσοστό [5-10]%, την ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΖΗΜΙΩΝ με [5-10]%, την GROUPAMA – PHOENIX με [5-10]%, την ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ με [0-5]% και την ΑΙΓΕΥΡΟΠΕ με [0-5]%. Παράλληλα δε παρατηρείται μεγάλος αριθμός μικρότερων ανταγωνιστών με ποσοστά κάτω από [0-5]%, αλλά και με ακόμα μικρότερα μερίδια. Πρόκειται, δηλαδή, για αγορά που είναι κατακερματισμένη και διακρίνεται από πληθώρα σημαντικών παικτών και έντονο ανταγωνισμό¹⁸³, καθώς σε αυτήν δραστηριοποιούνται πλην των συμμετεχουσών στην εξεταζόμενη συναλλαγή εταιρειών, άλλες 25 επιχειρήσεις¹⁸⁴, ποικίλης δυναμικότητας, οι ισχυρότερες εκ των οποίων (όπως η ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΖΗΜΙΩΝ, η GROUPAMA – PHOENIX και η ΑΙΓ ΕΥΡΟΠΕ) ανήκουν σε αλλοδαπούς ομίλους¹⁸⁵ με υψηλή κεφαλαιακή δυνατότητα, οι οποίες δύνανται να αναζητούν στη μητρική επιχείρηση και να βρίσκουν στήριξη κεφαλαίων και τεχνογνωσία, με αποτέλεσμα να αποτελούν σημαντικούς ανταγωνιστές των εγχώριων ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Οι αλλοδαπές αυτές εταιρίες, μάλιστα, διαθέτουν ισχυρή φήμη και αναγνωρίσιμο σήμα, γεγονός το οποίο ενισχύει τη δυνατότητα άσκησης ανταγωνιστικής πίεσης εκ μέρους τους.
118. Επιπρόσθετα, η εν λόγω υπο-αγορά διακρίνεται και από χαμηλό βαθμό συγκέντρωσης, καθότι, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του σχετικού Πίνακα για τον Κλάδο 8 στην ενότητα Δ4 ανωτέρω, ο δείκτης ΗΗΙ κείται κάτω του ορίου των 2000 μονάδων, ενώ και η μεταβολή του λόγω της συγκέντρωσης (Δ) υπολείπεται σημαντικά του ορίου των 250 μονάδων ([...]) σύμφωνα με τα στοιχεία του 2019 και [...] σύμφωνα με τα στοιχεία του εννεαμήνου του 2020). Όλα τα ανωτέρω σε συνδυασμό με το σχετικά χαμηλό αθροιστικό μερίδιο των συμμετεχουσών στη σχετική αγορά ([15-25]%), που, όπως προαναφέρθηκε, τόσο κατά το εννεάμηνο του 2020 όσο και κατά τα έτη 2018 και 2019, υπολείπεται του ορίου του 25%¹⁸⁶ δεν συντείνουν στο συμπέρασμα ότι η υπό κρίση

¹⁸³ Βλ. ενδεικτικά απόφαση Ε.Ε. Μ.22225 Fortis/ ASR, παρ. 20-21.

¹⁸⁴ Όπως προκύπτει από τον σχετικό Πίνακα ΚΛΑΔΟΣ 8. ΠΥΡΚΑΪΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΥΣΕΩΣ, στην Ενότητα Δ4 ανωτέρω.

¹⁸⁵ Ομοίως ισχύει και για τις ALLIANZ και HDI GLOBAL.

¹⁸⁶ Σχετικά επισημαίνεται ότι μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών επιχειρήσεων κάτω του 25% συνιστούν ένδειξη ότι δεν είναι πιθανό να εμποδιστεί ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός μετά τη συγκέντρωση (βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων, 2004/C 31/03, παρ. 18, καθώς και ενδεικτικά Μ. 1882 Pirelli/ BICC, παρ. 57-58, όπου εξετάστηκαν συνοπτικά μερίδια ύψους κάτω του 25% και έγινε δεκτό ότι

συγκέντρωση θα μεταβάλει ουσιωδώς τις συνθήκες ανταγωνισμού στην ως άνω αγορά με τη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης.

ii) Ως προς τις οριζόντιες επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς (δημιουργία ή ενίσχυση συλλογικής δεσπόζουσας θέσης)

119. Αντίστοιχα ισχύουν και ως προς τις ενδεχόμενες οριζόντιες επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς (δημιουργία ή ενίσχυση συλλογικής δεσπόζουσας θέσης). Οι τέσσερις μεγαλύτερες ασφαλιστικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη σχετική υπο-αγορά θα κατέχουν αθροιστικά μετά την υπό εξέταση συγκέντρωση μερίδια (CR4) ανερχόμενα σε ποσοστό ύψους [55-65]% περίπου. Θα πρέπει να επισημανθεί, με βάση και την Ευρωπαϊκή νομολογία, ότι η ύπαρξη συλλογικής δεσπόζουσας θέσης τεσσάρων προμηθευτών δεν είναι πιθανή, λόγω των πολύπλοκων αμοιβαίων σχέσεων που αυτό προϋποθέτει και των επακόλουθων κινήτρων για την υιοθέτηση αποκλινουσών συμπεριφορών¹⁸⁷. Σε κάθε περίπτωση, δεν πιθανολογείται η ανάπτυξη συντονισμένων αποτελεσμάτων μεταξύ συγκεκριμένων εταιριών σε μία αγορά που είναι τόσο κατακερματισμένη (καθώς σε αυτήν δραστηριοποιούνται, όπως προαναφέρθηκε, 25 επιχειρήσεις εκτός των δύο συμμετεχουσών στην υπό κρίση συναλλαγή, με μεγάλη διασπορά μεριδίων αγοράς) και οι δύο προπορευόμενες εταιρίες θα κατέχουν αθροιστικά ποσοστό περίπου [35-45]%, ενώ ταυτόχρονα υφίσταται αρκετά μεγάλο ανταγωνιστικό περιθώριο.
120. Περαιτέρω, προϋπόθεση της θεμελίωσης συλλογικής δεσπόζουσας θέσης είναι, μεταξύ άλλων, ότι η αγορά πρέπει να παρουσιάζει επαρκή βαθμό συγκέντρωσης. Εν γένει όσο υψηλότερος ο βαθμός συγκέντρωσης, τόσο περισσότερο ευάλωτη είναι μία αγορά στην δημιουργία συντονισμένων αποτελεσμάτων¹⁸⁸. Εν προκειμένω, στην ως άνω υπό εξέταση σχετική αγορά διαπιστώθηκε με τη χρήση του δείκτη HHI ότι τα επίπεδα συγκέντρωσης κυμαίνονται εντός των ασφαλών ορίων, ενώ, όπως προαναφέρθηκε, η αγορά απαρτίζεται από διάφορους ανταγωνιστές, ποικίλης δυναμικότητας και με μεγάλη διασπορά μεριδίων αγοράς, γεγονός που καθιστά δυσχερέστερο τον πιθανό συντονισμό μεταξύ τους, δεδομένου ότι λόγω της ασυμμετρίας μεταξύ των ανταγωνιστών δεν καθίσταται πιθανή η δημιουργία συλλογικής δεσπόζουσας θέσης.
121. Βάσει του συνόλου των ως άνω διαπιστώσεων συνάγεται ότι η συγκέντρωση δεν θα μεταβάλει ουσιωδώς τις συνθήκες ανταγωνισμού στην ως άνω αγορά με τη δημιουργία ή ενίσχυση συλλογικής δεσπόζουσας θέσης.

ΣΤ.1.3. Υπο-αγορά «λοιπές ζημιές αγαθών»

i) Ως προς τις οριζόντιες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς (δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης)

122. Στην εν λόγω επιμέρους αγορά την πρώτη θέση, προ της υπό κρίση συγκέντρωσης, με βάση τα στοιχεία εννιαμήνου του 2020, κατέχουν η ERGO με μερίδιο αγοράς ύψους [15-25] % και

δεν περιόριζαν τον ανταγωνισμό λόγω του ότι η αγορά ήταν αρκετά κατακερματισμένη, ενώ υπήρχαν και αρκετές εναλλακτικές για τους πελάτες, στοιχεία που ισχύουν και για την υπό κρίση συναλλαγή, ενόψει του αριθμού και των μεριδίων αγοράς των λοιπών δραστηριοποιούμενων στην υπο-αγορά επιχειρήσεων).

¹⁸⁷ Ενδεικτικά αναφέρεται η απόφαση Ε.Ε. Μ. 1016 PriceWaterhouse/Coopers&Lybrand, παρ. 103.

¹⁸⁸ Βλ. απόφαση Ε.Ε. Μ.3333 Sony/BMG (2), παρ. 92.

ακολουθεί η GENERALI HELLAS με μερίδιο ύψους [15-25]%. Αντίστοιχη είναι η εικόνα των μεριδίων αγοράς για το 2018, με την ERGO να κατέχει μερίδιο αγοράς [15-25]% και την GENERALI HELLAS να έπεται με μερίδιο αγοράς [15-25]%. Σημειωτέον ότι η εικόνα αυτή μεταβάλλεται ελαφρώς κατά το έτος 2019, έτος κατά το οποίο η GENERALI HELLAS κατέχει την πρώτη θέση με μερίδιο αγοράς [15-25]%, [...] υψηλότερο από της δεύτερης κατά το έτος αυτό ERGO, η οποία κατέχει μερίδιο αγοράς [15-25]%. Στην τρίτη και τέταρτη θέση κατατάσσονται οι AXA και η INTEPAMEPIKAN ZHMIΩN με ποσοστά [10-15]% και [10-15]%, αντίστοιχα για το εννεάμηνο 2020. Αντίστοιχα είναι τα μερίδια τους και κατά τα έτη 2018 και 2019¹⁸⁹. Μετά τη γνωστοποιηθείσα πράξη, η ενιαία οντότητα κατέχει την πρώτη θέση με αθροιστικό μερίδιο αγοράς ύψους [25-35]% (με βάση τα στοιχεία εννιαμήνου του 2020), ενώ το αθροιστικό μερίδιό της θα ανερχόταν σε ποσοστό ύψους [25-35]% με βάση τα στοιχεία του 2019 και [25-35]% με βάση τα στοιχεία του 2018. Σύμφωνα με τα στοιχεία του σχετικού Πίνακα για τον Κλάδο 9 στην ενότητα Δ4 ανωτέρω, ο δείκτης HHI, κείται μεν κάτω του ορίου των 2000 μονάδων, υπερβαίνει όμως το όριο των 250 μονάδων ([...] σύμφωνα με τα στοιχεία του 2019 και [...] σύμφωνα με τα στοιχεία του εννεαμήνου του 2020) γεγονός που θα μπορούσε να συνιστά ένδειξη περί πιθανής στρέβλωσης του ανταγωνισμού στην εν λόγω αγορά.

123. Ωστόσο, η νέα οντότητα ακολουθείται στενά από έξι μεγάλες επιχειρήσεις που συνιστούν ανταγωνιστές ικανούς να ασκήσουν σημαντικές ανταγωνιστικές πιέσεις στη νέα οντότητα με ποσοστά που διαμορφώνονται κατά το εννεάμηνο του 2020 σε [15-25]% (ERGO), [10-15]% (INTEPAMEPIKAN ZHMIΩN), [5-10]% (ΕΘΝΙΚΗ ΑΑΕΓΑ), [5-10]% (HDIGLOBAL), [5-10]% (ALLIANZ ΕΛΛΑΣ) και [0-5]% (ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ), ενώ υπάρχει επίσης πληθώρα λοιπών εταιριών που δραστηριοποιείται στη σχετική υπο-αγορά με πολύ μικρά ([...]) έως αμελητέα μερίδια. Πρόκειται, δηλαδή, για αγορά που διακρίνεται από έντονο κατακερματισμό, με συνολικά 25 εταιρείες, πλην των δύο συμμετεχουσών στη συγκέντρωση, ποικίλης δυναμικότητας που δραστηριοποιούνται στην συγκεκριμένη υπο-αγορά, οι ισχυρότερες εκ των οποίων (όπως η ERGO, η ALLIANZ ΕΛΛΑΣ, η INTEPAMEPIKAN ZHMIΩN και η HDI GLOBAL) ανήκουν σε αλλοδαπούς ομίλους με υψηλή κεφαλαιακή δυνατότητα, οι οποίες δύνανται να αναζητούν στη μητρική επιχείρηση και να βρίσκουν στήριξη κεφαλαίων και τεχνογνωσία για την ανάπτυξη και προώθηση καινοτόμων προϊόντων, με αποτέλεσμα να αποτελούν σημαντικούς ανταγωνιστές των εγχώριων ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Οι αλλοδαπές αυτές εταιρίες, μάλιστα, διαθέτουν ισχυρή φήμη και αναγνωρίσιμο σήμα, γεγονός το οποίο ενισχύει τη δυνατότητα άσκησης ανταγωνιστικής πίεσης εκ μέρους τους.
124. Συμπερασματικά, ο κατακερματισμός της αγοράς και η ύπαρξη ικανού αριθμού βιώσιμων ανταγωνιστών και ανταγωνιστών που, κατά τα ανωτέρω αναφερόμενα, είναι σε θέση, να ασκήσουν ικανές ανταγωνιστικές πιέσεις, δεν συνάδουν υπέρ της δημιουργίας ή ενίσχυσης (ατομικής) δεσπόζουσας θέσης της ενιαίας οντότητας, μετά την υπό εξέταση συγκέντρωση¹⁹⁰.

¹⁸⁹ Το μερίδιο αγοράς της AXA Ασφαλιστικής το έτος 2018 ανέρχεται σε [10-15]% και [10-15]% για το έτος 2019, της δε INTEPAMEPIKAN σε [5-10]% και [10-15]% αντίστοιχα.

¹⁹⁰ Βλ. ενδεικτικά απόφαση Ε.Ε. Μ.7233, Allianz/ GoingconcernofUnipolSaiAssicurazioni, παρ. 29 επ.

125. Βάσει του συνόλου των ως άνω διαπιστώσεων συνάγεται ότι η συγκέντρωση δεν θα μεταβάλει ουσιωδώς τις συνθήκες ανταγωνισμού στην ως άνω αγορά με τη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης.

ii) Ως προς τις οριζόντιες επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς (δημιουργία ή ενίσχυση συλλογικής δεσπόζουσας θέσης)

126. Το συμπέρασμα είναι ανάλογο και ως προς τις ενδεχόμενες οριζόντιες επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς (δημιουργία ή ενίσχυση συλλογικής δεσπόζουσας θέσης). Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, οι τέσσερις μεγαλύτερες ασφαλιστικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην εν λόγω υπο-αγορά, θα κατέχουν ωστόσο αθροιστικά μετά την υπό εξέταση συγκέντρωση μερίδια (CR4) ανερχόμενα σε ποσοστό ύψους περίπου [75-85]%. Προϋπόθεση της θεμελίωσης συλλογικής δεσπόζουσας θέσης είναι, μεταξύ άλλων, ότι η αγορά πρέπει να παρουσιάζει επαρκή βαθμό συγκέντρωσης. Εν γένει, γίνεται δεκτό ότι όσο υψηλότερος ο βαθμός συγκέντρωσης, τόσο περισσότερο ευάλωτη είναι μία αγορά στην δημιουργία συντονισμένων αποτελεσμάτων¹⁹¹. Εν προκειμένω, ως προαναφέρθηκε, στην υπό εξέταση σχετική αγορά διαπιστώθηκε με τη χρήση του δείκτη HHI ότι τα επίπεδα συγκέντρωσης κυμαίνονται, για το 2019, κάτω των 2000 μονάδων, αν και η μεταβολή Δ είναι υψηλότερη του ασφαλούς ορίου των 250 μονάδων.
127. Εντούτοις, με βάση και την Ευρωπαϊκή νομολογία, η ύπαρξη συλλογικής δεσπόζουσας θέσης τεσσάρων προμηθευτών δεν εκτιμάται ως πιθανή, λόγω των πολύπλοκων αμοιβαίων σχέσεων που αυτό προϋποθέτει και των επακόλουθων κινήτρων για την υιοθέτηση αποκλινουσών συμπεριφορών ως αντίδραση. Η κατάσταση αυτή εκτιμάται ότι θα ήταν ασταθής και δυσβάστακτη μακροχρόνια¹⁹². Επιπλέον, όπως προαναφέρθηκε, η αγορά απαρτίζεται από διάφορους ανταγωνιστές ποικίλης δυναμικότητας, γεγονός που καθιστά δυσχερέστερο τον πιθανό ανταγωνισμό μεταξύ τους.
128. Η διαπίστωση ασυμμετρίας των μεριδίων είναι ιδιαίτερα σημαντικός παράγοντας για την εξαγωγή ασφαλούς συμπεράσματος περί ανυπαρξίας πιθανών συντονισμένων αποτελεσμάτων. Εν προκειμένω, τα μερίδια αγοράς των δραστηριοποιουμένων στη σχετική αγορά παρουσιάζουν ασυμμετρία, καθώς η απόσταση μεταξύ της ενιαίας οντότητας και των δύο επόμενων ανταγωνιστών κυμαίνεται περίπου στις [5-10] και [15-25] ποσοστιαίες μονάδες, αντίστοιχα¹⁹³, ενώ η νέα οντότητα καθίσταται επικεφαλής της αγοράς, καθιστώντας τον συντονισμό μεταξύ των ανωτέρω εταιριών ιδιαίτερα δύσκολο¹⁹⁴.
129. Επιπλέον, το συνδυαστικό μερίδιο των δύο προπορευόμενων ανταγωνιστών θα ανέρχεται σε ποσοστό χαμηλότερο του [55-65]% (ήτοι, [55-65]%)¹⁹⁵ επί του συνόλου της υπο-αγοράς. Ωστόσο, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι στην εν λόγω αγορά δραστηριοποιείται ικανός αριθμός ανταγωνιστών διαφορετικής δυναμικότητας, ότι τουλάχιστον οι δύο επόμενοι ανταγωνιστές

¹⁹¹ Βλ. απόφαση Ε.Ε. Μ.3333 Sony/BMG (2), παρ. 92.

¹⁹² Ενδεικτικά αναφέρεται η απόφαση Ε.Ε. Μ. 1016 PriceWaterhouse/ Coopers&Lybrand, παρ. 103.

¹⁹³ Ενδεικτικά αναφέρεται η απόφαση της Ε.Ε. Μ.4823, YARA/PRAXAIR/ JV, παρ.44, όπου λαμβανομένης υπόψη της διαρκούς ασυμμετρίας των μεριδίων αγοράς των μερών, θεωρήθηκε απίθανο η δημιουργία μίας κοινής επιχείρησης να οδηγήσει σε αντι-ανταγωνιστικό συντονισμό μεταξύ τους.

¹⁹⁴ Βλ. 562/VII/2013, σκ. 829 και σχετική νομολογία στην οποία παραπέμπει.

¹⁹⁵ [25-35]% για την ενιαία οντότητα και [15-25]% για την ERGO.

(ERGO και ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΖΗΜΙΩΝ) έχουν αισθητή ισχύ από πλευράς μεριδίων, ενώ συνιστούν θυγατρικές πολυεθνικών ομίλων, ούσες συνεπώς σε θέση να ασκήσουν ικανές ανταγωνιστικές πιέσεις, και ότι, ως εκ τούτου, υπάρχει αρκετά μεγάλο ανταγωνιστικό περιθώριο με δυνατότητες ανταπόκρισης στη ζήτηση, εκτιμάται ότι το ανωτέρω ποσοστό δεν επαρκεί για να προσδώσει στην υπο-αγορά χαρακτηριστικά δυοπωλίου¹⁹⁶.

130. Σε ότι αφορά [...] για τα τραπεζοασφαλιστικά προϊόντα ως προς το συγκεκριμένο υπό δίκτυο διανομής ήτοι των υποκαταστημάτων της εν λόγω τράπεζας και εν γένει την διανομή ασφαλιστικών προϊόντων μέσω των τραπεζικών υποκαταστημάτων επισημαίνεται καταρχάς ότι η Generali δεν διέθετε έως σήμερα παρουσία στο εν λόγω δίκτυο υπό διανομής ασφαλιστικών προϊόντων μέσω της ίδιας τράπεζας ή άλλων τραπεζών. Ενώ αυτονοήτως, οι ανταγωνίστριες εταιρείες της νέας οντότητας εκτιμάται ότι διατηρούν ευχερώς την πρόσβαση σε όλα τα εναλλάξιμα κανάλια διανομής ήτοι στην αγορά μέσω του δικτύου/καναλιού απευθείας διανομής, μέσω του δικτύου τους αποκλειστικών πρακτόρων, μέσω μεσιτών/πρακτόρων πολλαπλών εταιρειών και αυτονοήτως μέσω συμφωνιών συνεργασίας με άλλες Τράπεζες στα τραπεζοασφαλιστικά προϊόντα (για παράδειγμα η αντίστοιχη συμφωνία bancassurance της ERGO με την Τράπεζα Πειραιώς¹⁹⁷).
131. Ενώ σχετικά με τους περιορισμούς που συνδέονται άμεσα με την εκάστοτε συγκέντρωση και είναι απαραίτητοι για την πραγματοποίησή της, σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 8 του ν. 3959/2011 επισημαίνονται τα εξής: «Οι αποφάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 6 καλύπτουν και τους περιορισμούς που συνδέονται άμεσα με την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης και είναι απαραίτητοι γι' αυτή»¹⁹⁸. Ως εκ τούτου, οι τυχόν περιορισμοί που συνδέονται άμεσα με την εκάστοτε συγκέντρωση και είναι απαραίτητοι για την πραγματοποίησή της (δευτερεύοντες / παρεπόμενοι περιορισμοί) καλύπτονται αυτομάτως από την εγκριτική της συγκέντρωσης απόφαση. Η ΕΑ δεν υποχρεούται να αξιολογεί τους εν λόγω περιορισμούς κατά περίπτωση. Συνιστά, ωστόσο, καθήκον των συμμετεχουσών επιχειρήσεων να αξιολογούν μόνες τους εάν και σε ποιο βαθμό οι συμφωνίες τους μπορούν να θεωρηθούν ως παρεπόμενες μιας πράξης συγκέντρωσης. Επισημαίνεται ότι οι περιορισμοί που δεν μπορούν να θεωρηθούν ως άμεσα συνδεδεμένοι και απαραίτητοι για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 1 και 2 του ν. 3959/2011 και 101 και 102 ΣΛΕΕ¹⁹⁹.

¹⁹⁶ Βλ. 562/VII/2013, σκ. 81 και σχετική νομολογία στην οποία παραπέμπει. Βλ. ενδεικτικά και νομολογία που παρατίθεται στο Nicholas Levy, The control of Concentrations Between Undertakings, κεφ. 5, παρ. 5.13[8][a], από όπου προκύπτει ότι συνολικά μερίδια αγοράς δύο εταιριών που κυμαίνονται στο 60% δεν μπορεί να συνιστούν από μόνα τους αποφασιστική ένδειξη για την ύπαρξη συλλογικής δεσπόζουσας θέσης των εν λόγω επιχειρήσεων.

¹⁹⁷ Βλ. <https://www.piraeusholdings.gr/el/press-office/press-release/2018/10/press-release-19-10-2018>

¹⁹⁸ Βλ. και την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τους περιορισμούς που συνδέονται άμεσα με τις συγκεντρώσεις και είναι απαραίτητοι για την πραγματοποίησή τους (2005/C/56/03). Ενδεικτικά για τις ρήτρες μη ανταγωνισμού, στο σημείο 20 αναφέρεται ότι: «Οι ρήτρες μη ανταγωνισμού δικαιολογούνται για χρονικά διαστήματα έως τριών ετών, όταν η μεταβίβαση της επιχείρησης περιλαμβάνει την πελατεία με τη μορφή της υπεραξίας (goodwill), καθώς και της τεχνογνωσίας ...». Αντίστοιχα ισχύουν και για τις ρήτρες μη προσέλκυσης προσωπικού (βλ. σημείο 26 της εν λόγω Ανακοίνωσης).

¹⁹⁹ Βλ. σχετικά σκέψη 21 Κανονισμού του Συμβουλίου 139/2004 της 20.01.2004, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων («Κοινοτικός κανονισμός συγκεντρώσεων»), ΕΕ L 024 της 29.01.2004, σελ. 1 – 22, καθώς και Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τους περιορισμούς που συνδέονται άμεσα με τις συγκεντρώσεις και είναι απαραίτητοι για την πραγματοποίησή τους, παρ. 2 επ.

132. Εν κατακλείδι, δεν πιθανολογείται ότι με την υπό κρίση συγκέντρωση αυξάνονται οι πιθανότητες συντονισμού μεταξύ των όσων ανταγωνιστών εναπομένουν. Η ύπαρξη ικανού αριθμού ανταγωνιστών καθώς και η δραστηριοποίηση, μεταξύ αυτών, κατά τα ανωτέρω, εταιριών θυγατρικών πολυεθνικών ομίλων, εκτιμάται ότι δεν συντείνουν στην ούτε επιτείνουν την πιθανότητα δημιουργίας οριζοντίων συντονισμένων αποτελεσμάτων.
133. Βάσει του συνόλου των ως άνω διαπιστώσεων συνάγεται ότι η συγκέντρωση δεν θα μεταβάλει ουσιωδώς τις συνθήκες ανταγωνισμού στην ως άνω αγορά με τη δημιουργία ή ενίσχυση συλλογικής δεσπόζουσας θέσης.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

134. **Η Επιτροπή Ανταγωνισμού** σε Τμήμα **ομόφωνα** εγκρίνει την από 29.01.2021 (αρ. πρωτ. 850) γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση, η οποία αφορά στην απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου από την εταιρία με την επωνυμία «Assicurazioni Generali - Societa per Azioni επί της εταιρίας με την επωνυμία AXA Ασφαλιστική, κατ' εφαρμογή του άρθρου 8 παρ. 3 του ν. 3959/2011, δεδομένου ότι η εν λόγω συγκέντρωση, καίτοι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3959/2011, δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις αγορές στις οποίες αφορά.

Η ανωτέρω απόφαση καταχωρήθηκε στο βιβλίο των αποφάσεων της Επιτροπής Ανταγωνισμού που τηρείται στην Υπηρεσία μας την **1^η Απριλίου 2021** και έλαβε τον αριθμό **732/2021**.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 27 παρ. 1 του ν. 3959/2011.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Αγορά Προτασφάλισης κατά Ζημιάς

ΚΛΑΔΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΤΑ ΖΗΜΙΑΣ (κλάδοι 1 έως 18) ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ (Ποσά σε €)						
ΕΤΑΙΡΙΑ	2018		2019		2020	
	Ασφάλιστρα	Μ.Α.	Ασφάλιστρα	Μ.Α.	Ασφάλιστρα	Μ.Α.
ΕΘΝΙΚΗ Α.Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[10-15] %	[...]	[10-15] %	[...]	[10-15] %
ERGO Α.Α.Ε.	[...]	[10-15] %	[...]	[10-15] %	[...]	[10-15] %
ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Ε.Α. ΖΗΜΙΩΝ ΑΕ	[...]	[5-10] %	[...]	[5-10] %	[...]	[5-10] %
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[5-10] %	[...]	[5-10] %	[...]	[5-10] %
ΑΧΑ Α.Α.Ε.	[...]	[5-10]%	[...]	[5-10]%	[...]	[5-10]%
GENERALI Hellas Α.Α.Ε.	[...]	[5-10]%	[...]	[5-10]%	[...]	[5-10]%
GROUPAMA - PHOENIX	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	[...]	[5-10] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
AIG EUROPE LIMITED	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
INTERLIFE Α.Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
EUROLIFE Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
NN Ε.Α. Α. Ε. ΖΩΗΣ	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Ε.Α. ΖΩΗΣ ΑΕ	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
METLIFE Α.Ε.Α.Ζ.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
INTERASCO Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
HD Insurance Ltd	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
EULER HERMES HELLAS, BRANCH OF EULER HERMES S.A.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
ATRADIUS CREDITO Y CAUCION	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
HDI GLOBAL SE, HELLAS	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
AGA International SA	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
PERSONAL Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΒΟΗΘΕΙΑΣ Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
ΣΙΔΕΡΗΣ Α.Ε.Γ.Α.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ ΣΥΝ.Π.Ε.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
PRIME INSURANCE COMPANY LIMITED	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
MAPFRE ASISTENCIA S.A.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
ARAG	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
EUROP ASSISTANCE	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%

INTER-PARTNER ASSISTANCE	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
D.A.S - Hellas A.E.	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
CNP ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
AXA France IARD - Υποκατάστημα Ελλάδος	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
ROYAL & SUN ALLIANCE INSURANCE PLC	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %	[...]	[0-5] %
ΕΝΙΑΙΑ ΟΝΤΟΤΗΤΑ	[...]	[10-15]%	[...]	[10-15]%	[...]	[10-15]%
ΣΥΝΟΛΟ	[...]	100,00%	[...]	100,00%	[...]	100%

Η Προεδρεύουσα Αντιπρόεδρος
ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΜΠΕΝΕΤΑΤΟΥ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

Ιστότοπος: **www.et.gr**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

